

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

MERKEZ BANKASI

2013 YILLIK RAPOR

41/2001 Sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'na göre Banka'nın amacı,

“Kalkınma planları ve yıllık programlara uygun olarak, ekonomik gelişmeye yardımcı olacak biçimde para-kredi politikalarını uygulamak, bankacılık sistemini düzenlemek ve denetlemek” olup,

“Tasarruf sahiplerinin haklarını ve bankaların düzenli ve emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye sokabilecek ve ekonomide önemli zararlar doğurabilecek her türlü işlem ve uygulamaları önlemek, kredi sisteminin etkin bir şekilde çalışmasını sağlamak üzere gerekli karar ve tedbirleri almak ve uygulamak” ile yükümlüdür.

© KKTC Merkez Bankası, 2014

Adres

Bedreddin Demirel Caddesi,
Lefkoşa - KKTC

Yazışma Adresi

P.K. 857, Lefkoşa - KKTC

Telefon

+90 392 - 611 5000

Fax

+90 392 - 228 2131

+90 392 - 228 5240

World Wide Web Home Page

<http://www.kkctcmerkezbankasi.org>

E-mail

ileti@kkctcmerkezbankasi.org

Bu Rapor, KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu'nun onayı ile hazırlanmış ve yayımlanmıştır.

Bu raporda yayımlanan veriler geçici verilerden derlenmiştir. Önceki raporlar ve/veya internet sitemizdeki verilerle karşılaştırıldığında farklılıklar görmek mümkün olup, kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla hazırlanan bu rapordaki veriler kanıt gösterilmek suretiyle KKTC Merkez Bankası'ndan herhangi bir hak veya değişiklik talebinde bulunulamaz.

Bu yayının tüm hakları saklıdır. Sadece, ticari amaçlı olmayan eğitim, araştırma vb. çalışmalarda kaynak gösterilerek kullanılabilir.

A. KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
BPP	Bankalararası Para Piyasası
BT	Bilgi Teknolojileri
DPÖ	Devlet Planlama Örgütü
KKTCMB / Banka	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası
MB	Merkez Bankası
MDC	Menkul Değerler Cüzdanı
MMK	Mevduat Munzam Karşılıkları
RTGS	Gerçek Zamanlı Ödeme ve Mutabakat Sistemi
SPK	Sermaye Piyasası Kurulu
TGA	Tahsili Gecikmiş Alacaklar
THP	Tekdüzen Hesap Planı
TL / TP	Türk Lirası
TMSFİF	Tasarruf Mevduatı Sigortası ve Finansal İstikrar Fonu
TRP	Tekdüzen Raporlama Paketi
UBB	Uluslararası Bankacılık Birimleri
YP	Yabancı Para
\$ / Dolar	Amerikan Doları, ABD Doları

B. TANIMLAR

Duran Değerler	:	Menkuller + Gayrimenkuller
Döner Değerler / Likit Aktifler	:	Kasa + Altın + Menkul Değerler Cüzdanı + Bankalar Nezdindeki Mevduat + Hariçteki Muhabirler
Mevduat Munzam Karşılıkları	:	Yasal Karşılıklar

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

ÖNSÖZ

v-vi

BÖLÜM I ORGANİZASYON VE YÖNETİM

1-10

BÖLÜM II İNSAN KAYNAKLARI

11-14

BÖLÜM III POLİTİKA, OPERASYON VE FAALİYETLER

15-29

BÖLÜM IV KKTCMB FİNANSAL TABLOLARI

30-36

BÖLÜM V DÜZENLEMELER

37-38

BÖLÜM VI TABLOLAR

39-56

ÖNSÖZ

Bankacılık sektörünün düzenlenmesi ve denetimi görevi ile yetkilendirilen ve finansal istikrarın sürdürülmesinde önemli bir rolü olan Bankamız, gözetim ve denetimlerinden sorumlu olduğu kuruluşlar nezdinde 2013 yılında yürüttüğü işlemler ve sektörel düzenleme faaliyetlerinin yanısıra yurt içi ve yurt dışı ekonomik gelişmeleri yakından takip etmeye ve ekonomi yönetiminde yer alan diğer kurumlarla işbirliği ve koordinasyon içerisinde finansal istikrara katkı sağlamaya devam etmiştir. Bu çerçevede Bankamız, dünya ekonomisinde belirsizliğin devam ettiği, finansal mimarinin yeniden şekillendiği 2013 yılında KKTC bankacılık sektörünün sağlıklı büyümesine ve ekonomik gelişmeye katkısını sürdürmüştür.

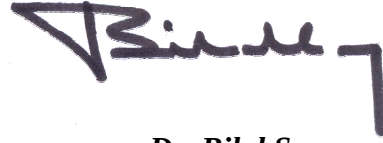
2013 yılında piyasalarda yaşanan belirsizlik yurt içi gelişmelerden değil, büyük ölçüde dışsalılık arz eden gelişmiş ülkelerin para politikalarından kaynaklanmıştır. 2008 yılının son çeyreği ile 2013 yılının ikinci çeyreği arasında ABD, Avrupa, İngiltere ve Japonya merkez bankalarının alışılmışın dışında genişletici para politikalarının uygulandığı dönemde gelişmekte olan ülkelere yönelen sermaye akışı, Mayıs 2013 sonunda piyasalara verilen politika değişikliği mesajının ardından tersine dönmeye başlamıştır. Bu durum, tüm gelişmekte olan ülke döviz kurlarında olduğu gibi Türk Lirası'nda da değer kayıplarına ve dalgalanmalara sebep olmuştur. Dolayısıyla, finansal kurumlar başta olmak üzere varlık/yükümlülük dengelerinde vade farkı olanların ve dövizde açık pozisyonda bulunanların potansiyel riskleri belirgin ölçüde artmıştır. Bir nevi stres testi olarak yorumlanabilecek bu kur dalgalanmalarının Bankamız ve bankacılık sektörümüz üzerindeki etkilerinin, Bankamızın yıl boyunca süren yoğun denetleme ve düzenleme çalışmalarının da katkısıyla asgari düzeyde kaldığını görmek memnuniyet vericidir.

KKTC Merkez Bankası'nın bilanço büyüklüğü, 2013 yılında 2012 yılına göre yüzde 29,7 oranında artmış ve 3,4 milyar TL'ye çıkmıştır. 2013 yılsonu itibarıyla yüzde 96,3 olarak gerçekleşen likit aktif/toplam aktif oranı, banka kaynaklarının yüksek verimli ve düşük riskli yatırımlara yönlendirildiğine işaret eden önemli bir aktif kalitesi göstergesidir. Bankacılık sektörü ve Hazine ihtiyaçları gözetilerek, yüksek likidite/getiri ve düşük risk prensipleriyle yürütülen bu aktif yönetimi sayesinde yılsonunda Bankamızın yıllık kârı 61,1 milyon TL olmuştur. KKTC Merkez Bankası Yasası gereği yüzde 25'i ihtiyatlara ayrılan yıllık kârın geri kalan kısmı Hazine hesaplarına aktarılmıştır.

KKTC bankacılık sektörünün aktif toplamı, 2013 yılında 2012 yılına göre yüzde 21,1 oranında büyümüş ve GSYH'nin 1,75 katına ulaşmıştır. IMF'nin yayımladığı en son 'Küresel Finansal İstikrar Raporu'nda, bankacılık sektörü aktif toplamı/GSYH oranında gelişmekte olan ülkeler ortalamasının 1,06 ve dünya ortalamasının 1,62 olduğu göz önünde bulundurulduğunda KKTC'deki sermaye birikiminin tatmin edici bir düzeyde olduğu anlaşılmaktadır. Bankacılık sektörümüzün toplam kaynaklarının yüzde 80'i ise GSYH'nin 1,4 katına ulaşan mevduatlardan, yani yurt içi tasarruflardan oluşmaktadır. Yılsonu itibarıyla bankacılık sektöründe brüt krediler, mevduat ve aktif toplamları sırasıyla 8,4; 10,7 ve 13,4 milyar TL'ye ulaşmış, mevduatın krediye dönüşüm oranı da artmaya devam ederek yüzde 78,7 olmuştur.

Sermaye hareketlerindeki ve döviz kurlarındaki volatilitenin yüksek olduğu 2013 yılında KKTC’de finansal istikrarın sağlanması çalışmalarında ve Merkez Bankası mali göstergelerinde bu olumlu tablonun oluşmasında emeği geçen mesai arkadaşlarıma teşekkür eder, 2014 yılının her açıdan ve herkes için daha olumlu geçmesini dilerim.

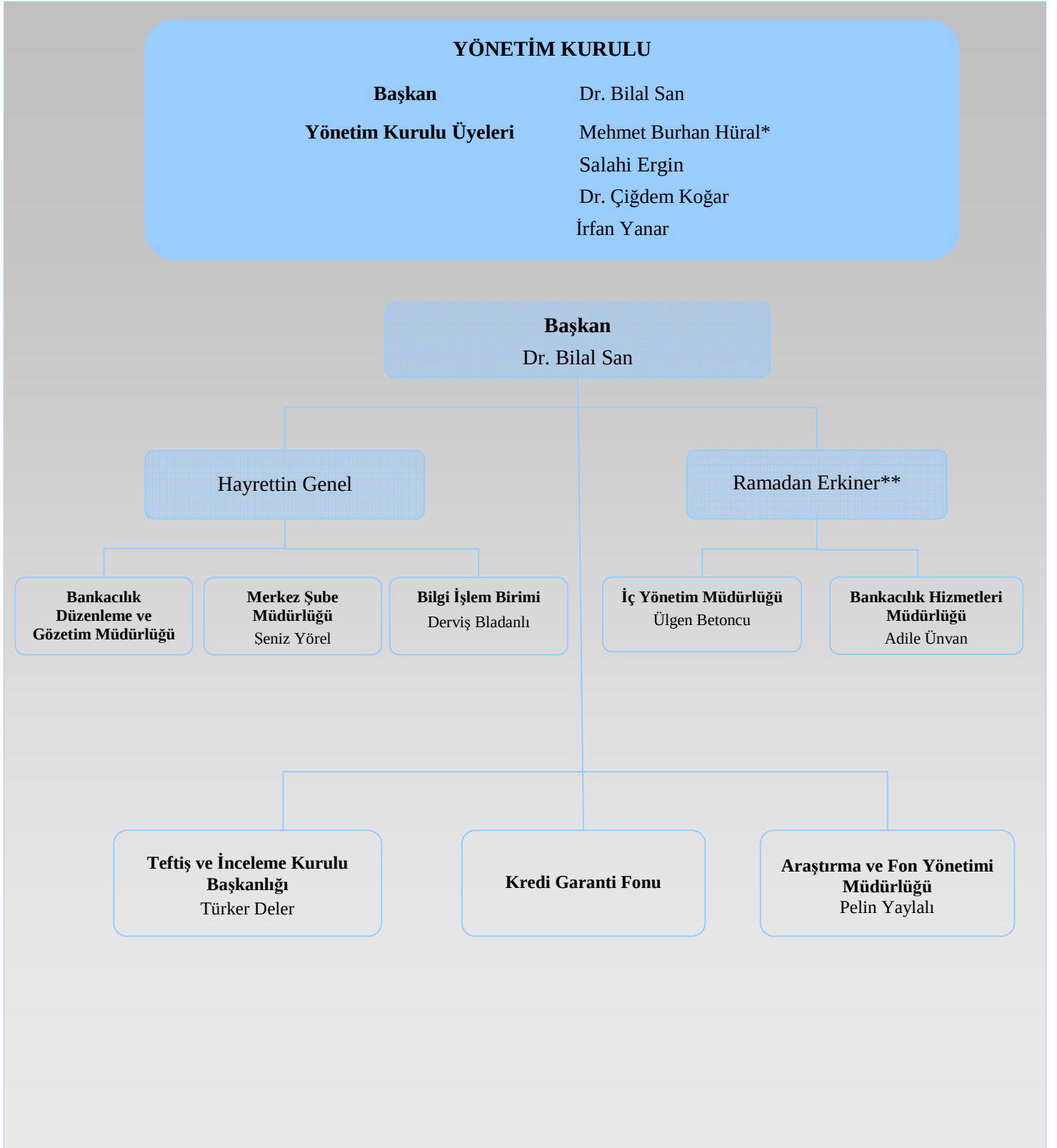
Saygılarımla,

Dr. Bilal San
Başkan

BÖLÜM I
ORGANİZASYON VE YÖNETİM

1.1. Organizasyon Şeması

* 30.11.2013 tarihinde görev süresi dolması nedeni ile Yönetim Kurulu üyeliğinden ayrılmıştır.

** 23.05.2013 tarihinde görev süresi dolan Başkan Yardımcısı Sn. Zeki Erkut'tan boşalan Başkan Yardımcılığı görevine atanmıştır

KKTC Merkez Bankası'nın (Banka/Kurum) organizasyon ve yönetim yapısı, 41/2001 sayılı KKTCMB Yasası ile 57/1987 sayılı KKTCMB Teşkilat Yasası ve bu Yasalara istinaden çıkarılan mevzuatla düzenlenmiştir. Bankanın Yönetim Kurulu ve Başkanlık Makamı oluşumu 41/2001 sayılı Yasada, organizasyon ve personel yapısı ile kadrolar 57/1987 sayılı Yasada belirlenmiştir.

1.2 Kurumsal Yönetim

41/2001 sayılı Yasa'nın 9. maddesine göre, Banka'nın organları/kurumsal yönetim yapısı Yönetim Kurulu, Başkanlık Makamı, İdare Merkezi ve Merkez Şube'den oluşmaktadır.

1.2.1 Yönetim Kurulu

Yönetim Kurulu, Kurumun en üst düzeydeki karar organıdır. Yönetim Kurulu üyelerinin atanmaları Bakanlar Kurulu tarafından dört yıllık süreler için yapılmaktadır. Yasa'ya göre görev süresi dolan üyelerin yeniden atanmaları mümkündür.

Yönetim Kurulu, yasa ile kendine verilen görev ve yetkileri kendi sorumluluğu altında

bağımsız olarak yerine getirmektedir. Yönetim Kurulu, KKTCMB Başkanı ve atanan dört üyeden oluşmaktadır. Kurul, ayda en az bir kez olmak üzere, asgari üç üyenin katılımıyla toplanmakta ve en az üç üyenin aynı yöndeki oyu ile karar almaktadır. Merkez Bankası Başkan Yardımcıları ise Yönetim Kurulu toplantılarına oy hakkı olmaksızın katılabilmektedirler.

KKTCMB Başkanı, Yönetim Kurulu'nun da Başkanı olup, Başbakan tarafından Bakanlar Kurulu'nun onayıyla beş yıl için atanmaktadır. Bu süre sonunda yeniden atanması mümkündür.

KKTCMB Başkanı ve aynı zamanda Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Bilal San, Yönetim Kurulu üyeleri ise M. Burhan Hüral, Salahi Ergin, Dr. Çiğdem Koğar ve İrfan Yanar'dır. M. Burhan Hüral, 30 Kasım 2013 tarihinde görev süresinin dolması nedeni ile Yönetim Kurulu üyeliğinden ayrılmış olup, yerine 29.01.2014 tarih ve Y (K-1) 167 - 214 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Sn. Doç. Dr. Mustafa Besim atanmıştır.

Soldan sağa; Zeki Erkut, Hayrettin Genel, Salahi Ergin, Dr. Bilal San, Dr. Çiğdem Koğar, M. Burhan Hüral, İrfan Yanar

41/2001 sayılı KKTCMB Yasası'nın 5. maddesinde Bankanın, 11. maddesinde Banka Yönetim Kurulu'nun görev ve yetkileri tanımlanmıştır.

Banka'nın bilançosu, kâr ve zarar hesabı, bütçesi ve faaliyet raporuna, kredilere, yasal karşılıklara, taşınmaz mallara ve personeline ilişkin konuları inceleyip karara bağlamak, Bankaca yapılabilecek diğer bankacılık hizmetlerini saptamak, KKTC Bankalar Yasası uyarınca bankaların denetimi ile ilgili olarak

gerekli önlemleri almak, mali bünyelerinin zayıflamasını önlemek amacıyla uyulması gereken esas ve usulleri belirlemek, uygulanacak rasyolar ve diğer oranlara dair hususları tespit etmek Banka'nın yetki ve görevleri arasında bulunmaktadır.

Merkez Bankası'nın ve Banka Yönetim Kurulu'nun görev ve yetkileri izleyen sayfadaki tabloda ayrıntılı olarak verilmiştir.

Yetki ve Görevler	
Banka / Kurum	Banka Yönetim Kurulu
➤ Mali piyasaları izlemek amacıyla bankalar ve diğer mali kuruluşlardan ve bunları düzenlemek ve denetlemekle görevli kurum ve kuruluşlardan gerekli bilgileri istemek ve istatistiki bilgi toplamak. ➤ Ekonomik koşulları göz önünde bulundurarak Merkez Bankaları tarafından yapılması gerekli olan işlemleri yerine getirmek. ➤ Bankalar ile kredi vermek amacıyla kurulmuş diğer kuruluşları denetlemek. ➤ Finansal sistemde istikrarı sağlayıcı ve para ve döviz piyasaları ile ilgili düzenleyici tedbirleri almak. ➤ Mali piyasaları izlemek ve ödeme mutabakat sistemleri kurmak, kurulmuş ve kurulacak sistemlerin kesintisiz işlemlerini ve denetimini sağlayacak düzenlemeleri yapmak, ödemeler için elektronik ortam da dahil olmak üzere kullanılacak yöntemleri ve araçları belirlemek. ➤ Para ve kredi hacmini düzenlemek. ➤ KKTC'nin uluslararası ihtiyatlarını düzenleyip yönetmek. ➤ Para ve kredi politikası konusunda Bakanlar Kurulu'nca incelenmesi istenecek hususlar hakkında görüşlerini bildirmek suretiyle Devletin mali ve ekonomik danışmanlığını yapmak. ➤ Uluslararası mali ve ekonomik ilişkilerde Devletin mali ajanlığını yapmak. ➤ Devletin bankacılığını yapmak ve arzu eden bankaların da bankacılığını yapmak ve mali acentesi olmak. ➤ Olağanüstü hallerde ve TMSFİF'nin kaynaklarının ihtiyacı karşılamaması durumunda, belirleyeceği usul ve esaslara göre bu Fona avans vermek. ➤ Tasarruf sahiplerinin haklarını ve bankaların düzenli ve emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye sokabilecek ve ekonomide önemli zararlar doğurabilecek her türlü işlem ve uygulamaları önlemek, kredi sisteminin etkin bir şekilde çalışmasını sağlamak üzere gerekli karar ve tedbirleri almak ve uygulamak. ➤ Ülke altın ve döviz rezervlerini yönetmek. ➤ Nihai kredi mercii olarak bankalara kredi vermek. ➤ KKTC'nin para ve bankacılık sisteminin düzenlenmesi ve denetimi için gerekli tüm işlemleri yapmak.	➤ Bankalar Yasası uyarınca, bankaların denetimi hususunda gerekli önlemleri almak, mali bünyelerinin zayıflamasını önlemek amacıyla uymaları gereken esas ve usulleri belirlemek ve uygulanacak rasyolar ve diğer oranlarla ilgili hususları saptamak ve uygulamak ve Bankalar Yasası uyarınca belirlenen yetkiler çerçevesinde karar almak. ➤ Merkez Bankası'nın kendi işlemlerinde uygulayacağı reeskont, iskonto ve faiz oranları ile ücret ve komisyonları saptamak. ➤ Merkez Bankası plasmanları üzerinde tür ve miktar bakımından düzenleyici önlemleri almak ve genel kredi hacmi ile genel kredi hacmi içinde kredi türlerinin sektörel ve konular itibarıyla dağılımını ayarlamak. ➤ Merkez Bankası'nca açılacak kredilerin esas ve koşulları ile reeskont ve avans limitlerini saptamak. ➤ 41/2011 sayılı Yasa'nın 23. ve 24. maddelerinde yasal karşılıklar ve faiz oranları konularında belirtilen hususları saptamak. ➤ Merkez Bankası'nın bilanço, kâr ve zarar hesabını inceleyip karara bağlamak. ➤ Merkez Bankası'nın idare, teşkilat ve hizmetlerine ilişkin düzenlemeler yapmak. ➤ Merkez Bankası ihtiyacı için taşınmaz mal satın almak veya kiralamak ve Merkez Bankası'nın sahip olduğu taşınmaz malları gerektiğinde satmak. ➤ Kabul edilen hadler üstündeki tutarlara ve kıymetlere ilişkin sulh ve terkin konularında karar vermek. ➤ Merkez Bankası'nın yıllık bütçesini ve faaliyet raporunu onaylamak. ➤ Merkez Bankası personelini atamak ve Banka'yı yükümlülük altına sokacak personelin imza yetkilerini belirlemek. ➤ Merkez Bankası'nca yapılabilecek diğer bankacılık işlemlerini ve hizmetleri saptamak. ➤ Başkan tarafından tetkik ve onaya sunulacak hususlar hakkında karar almak. ➤ Kredi kartlarının isdar ve kabulüne ilişkin esas ve koşulları belirlemek.

1.2.2 Başkanlık

Başkanlık, Başkan ve Başkan Yardımcılarından oluşmakta ve Banka'nın üst düzey icra makamını oluşturmaktadır.

Başkan

En yüksek icra amiri sıfatıyla Başkan, Merkez Bankası'nın yurt içi ve dışında temsil edilmesini, Merkez Bankası'nın yürütmekle mükellef olduğu yasalara uyulmasını, Yönetim Kurulu tarafından alınan kararların yürütülmesini ve Bankanın sevk ve idaresini sağlamaktadır.

Başkan, Bakanlar Kurulu'nun onayıyla Başbakan tarafından atanmaktadır.

Başkanlık görevini sürdüren Dr. Bilal San, 19 Aralık 2011 tarih ve K (II) 1815 - 2011 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile bu göreve atanmıştır.

Dr. Bilal San
Başkan

Başkan Yardımcılığı

Merkez Bankası Başkan Yardımcıları, Başbakan tarafından Bakanlar Kurulu'nun onayıyla atanmaktadır. Görev süresi üç yıl olan Başkan Yardımcılarının, görev süreleri sonunda yeniden atanmaları mümkündür. Başkan Yardımcıları, Başkan tarafından yapılacak görev bölümünde kendilerine bağlanacak birimleri gereği gibi yürütmekle mükelleftirler. Başkan'ın yokluğunda Başkan'a vekâlet etmekle görevlendirilen Başkan Yardımcısı, Başkan'ın tüm yetkilerini kullanabilmektedir. Başkan Yardımcılığı

görevini sürdüren Hayrettin Genel, bu göreve 16.02.2012 tarih ve K (II) 468 - 2012 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile atanmıştır. 2007 Mayıs ayından itibaren Başkan yardımcılığı görevini yürüten Zeki Erkut'un görev süresi 23.05.2013 tarihinde sona ermiştir. Bu görevi K (II) 909 - 2013 sayı ve 22.04.2013 tarihli Bakanlar Kurulu kararı ile göreve atanan Ramadan Erkiner yürütmektedir. Ramadan Erkiner bu görevine atanmadan önce KKTCMB'de Araştırma ve Fon Yönetimi Müdürlüğü görevini yürütmekte idi.

Hayrettin Genel
Başkan Yardımcısı

Ramadan Erkiner
Başkan Yardımcısı

1.3 İdare Merkezi ve Merkez Şube

Banka Yönetim Kurulu tarafından, Merkez Bankası Yasası'nın 51 (1) (A) maddesinin verdiği yetkiye istinaden çıkarılan '*Merkez Bankası İdare, Teşkilat ve Hizmetleri Tebliği*', Bankaya verilmiş olan görevlerin, İdare Merkezi ile Şube arasında dağılımını, çalışanların eşgüdüm içerisinde etkin ve verimli çalışmalarını sağlamayı amaçlamaktadır. Bu çerçevede Kurum kendisine verilen görevleri, organizasyon şemasında yer alan aşağıdaki Birimler ve Şube aracılığıyla yerine getirmektedir.

Teftiş ve İnceleme Kurulu Başkanlığı

Türker Deler
Başkan

Teftiş ve İnceleme Kurulu Başkanlığı, Merkez Bankası birimleri ve Şubenin bütün işlemlerini teftiş etmek, Bankalar Yasası ve ilgili diğer yasa, tebliğ ve sair mevzuatın tanıdığı yetkiler ve verdiği görevler çerçevesinde inceleme ve araştırmalarda bulunmak, gerektiğinde soruşturma yapmak, Merkez Bankası Yasası, Bankalar Yasası ve diğer mevzuatla Bankaya denetim görev ve yetkisi verilen konularda, birimlerin görevleriyle ilgili görüş ve önerileri de dikkate

alınarak hazırlanacak dönemsel programlar çerçevesinde veya Başkanlıkça ihtiyaç duyulduğu zamanlarda bankalar ve diğer kuruluşlar nezdinde teftiş ve inceleme yapmak, gerektiğinde bu kuruluşlar hakkında Bankada mevcut bilgi ve belgeler üzerinde inceleme yapmak görevleri arasındadır. Ayrıca, teftiş ve incelemeler neticesinde elde edilen bilgi, bulgu ve belgeleri, düzenleyecekleri kendi görüşlerini de içeren raporlarla birlikte Başkanlığa sunmakla yükümlüdür. Teftiş ve İnceleme Kurulu Başkanlığı, Teftiş ve İnceleme Kurulu Başkanı'nın yönetiminde, Teşkilat Yasası ile belirlenen sayıda teftiş ve inceleme memurundan oluşur.

Araştırma ve Fon Yönetimi Müdürlüğü

Pelin Yaylalı
Müdür

(Bankacılık Düzenleme ve Gözetim Müdürlüğü görevini yürüten Pelin Yaylalı, 5.9.2013 tarihinde Araştırma ve Fon Yönetimi Müdürlüğü'ne atanmıştır.)

Araştırma ve Fon Yönetimi Müdürlüğü, yurt içi ve yurt dışı ekonomik ve finansal gelişmeleri takip edip raporlamakla, Merkez Bankası bilançosu ve bankacılık sektörü verileri ile ilgili tabloları hazırlayıp analiz etmekle, ekonomik ve mali konularda araştırma ve değerlendirmeler yapmakla ve bunları Başkanlığın ve Başkanlıkça uygun

görülecek birimler ile diğer kişi ve kuruluşların kullanımına sunmakla görevlidir. Yurt içi ve uluslararası döviz, para, altın, menkul kıymetler ve bunlara bağlı türev piyasalarda yapılan işlemlerin yanı sıra, yurt dışı bankalarla muhabirlik ilişkilerini yürütmektedir. Ayrıca Bankaca yapılacak her türlü bankacılık işlemlerinde uygulanacak faizlerle ve Yönetim Kurulu kararlarıyla belirlenen kredi limitleri, reeskont ve avans faiz oranları ile kredi faiz hadleri hakkındaki çalışmaları yapmak ve alınan kararları duyurmak da görevleri arasında bulunan Müdürlük, bir müdür ve yeterli sayıda personelden oluşmaktadır.

Bankacılık Düzenleme ve Gözetim Müdürlüğü

Bankacılık mevzuatı ile ilgili yasa önerileri, yönetmelik, tebliğ ve diğer düzenlemeleri hazırlama dışında, Merkez Bankası'na tabi olan kuruluşların uyacakları muhasebe standardı ve düzenlemek zorunda oldukları mali tablo ve raporlar ile bunların yayınlanmasına ilişkin esas ve usulleri Bankacılık Düzenleme ve Gözetim Müdürlüğü yürütmektedir. Müdürlük ayrıca mali sistemde belirsizlik ve güvensizlik oluşması ve fon çekilişlerinin hızlanması hallerine ilişkin ortaya çıkacak sorunları izlemek, değerlendirmek ve tespit edilecek sorunların çözümüne yönelik olarak Başkanlığa görüş bildirmekle sorumludur. Finansal kriz yönetiminin temel unsurlarını belirlemek, acil eylem planı hazırlamak, yönetime sunmak ve hazırlanan planı belirli dönemlerde test etmek de Bankacılık Düzenleme ve Gözetim Müdürlüğü tarafından yapılmaktadır. Müdürlük, Uluslararası Bankacılık Birimleri (UBB) mevzuatı ile ilgili düzenlemeleri, UBB'lerin kuruluş ve faaliyet izni işlemlerini de yapmaktadır.

Bankacılık Hizmetleri Müdürlüğü

Adile Ünvan
Müdür

Bankacılık Hizmetleri Müdürlüğü, Merkez Bankası'na yapılan kredi müracaatlarını alır, kredilerin kullanılma şekli ile ilgili esas ve usullere ilişkin düzenlemeleri hazırlar. Merkez Bankası'nca yapılan her türlü bankacılık işlemlerinde uygulanacak komisyon, ücret ve masraflarla ilgili çalışmaları yapar. Bankalararası takas odası işlemlerini, çek takas işlemlerinin sonuçlarını, ödeme araçları ile ilgili uluslararası düzenlemeleri ve gelişmeleri takip etmek, gerektiğinde yeni düzenlemeler hazırlamak da Bankacılık Hizmetleri Müdürlüğü'nün görevleri arasındadır. Ayrıca Risk Merkezi kanalıyla bankalar ve kredi vermek amacıyla kurulmuş diğer kuruluşların müşterilerinin risk bilgilerinin raporlanması ve ilgili kurumlara geri bildirim işlemlerinin yürütülmesinden sorumludur. Tasarruf Mevduatı Sigortası ve Finansal İstikrar Fonu Yönetim Kurulu tarafından alınan kararlar ile Fonun diğer işlemlerini yürütmek de görevleri arasında bulunan Müdürlük, bir müdür ve belirlenen sayıdaki personelden oluşmaktadır.

İç Yönetim Müdürlüğü

Ülgen Betoncu
Müdür

İnsan kaynakları planlaması ve politikası ile memuriyete seçilme usul ve esaslarına ilişkin çalışmalar yapmak, özlük işlerini yürütmek ve izlemek, ücret ve diğer mali haklara ilişkin düzenlemeler hazırlamakla görevli olan Müdürlük, Banka'nın mali yıl bütçesini de hazırlar, uygular, takip eder ve bütçe ile ilgili faaliyet raporunu hazırlar. Muhasebe işleri, maaşlar, idari işlemler dışında hesap planı, yılsonu bilânçosu ve kâr-zarar hesabının hazırlanması Müdürlüğün görev alanına girmektedir. Performans değerlendirme yöntemlerini geliştirmek ve uygulamak, emeklilik ile ilgili işlemleri düzenlemek, personelle ilgili yazışma işlemlerini yürütmekle de görevli olan Müdürlük, alım-satım ve ihale işleri ile matbua ve kırtasiye deposu, demirbaş, küçük kasa avansı, haberleşme ve arşiv işlerinden de sorumludur. Müdürlük, bir müdür ve belirlenen sayıda personelden oluşmaktadır.

Merkez Şube Müdürlüğü

Şeniz Yörel
Müdür

Merkez Şube Müdürlüğü, Banka mevzuatı ile Başkanlık ve birimler tarafından verilecek talimatlar doğrultusunda kredi, kambiyo, cari hesap, takas, vezne ve şube muhasebe işlemlerini yürütmekte ve söz konusu işlemlerin muhasebe kayıtlarını tutmaktadır. Şube Bankanın güvenlik işlerini de yürütmektedir. Merkez Şube Müdürlüğü bir müdür, bir müdür yardımcısı ile yeterli sayıda personelden oluşmaktadır.

BÖLÜM II

İNSAN KAYNAKLARI

KKTCMB personelinin hak ve yükümlülükleri, KKTC Meclisi'nin 16 Temmuz 1987 tarihli birleşiminde kabul olunan 57/1987 sayılı KKTC Merkez Bankası Teşkilât Yasası ile düzenlenmiştir. Buna göre, KKTC Merkez Bankası'nın faaliyetleri, İdare Merkezi ve Merkez Şube'de istihdam edilen yöneticilik, genel hizmetler ile bedeni hizmetleri gerektiren yardımcı hizmetler sınıflarına atanan sürekli, sözleşmeli ve geçici personel tarafından yürütülmektedir.

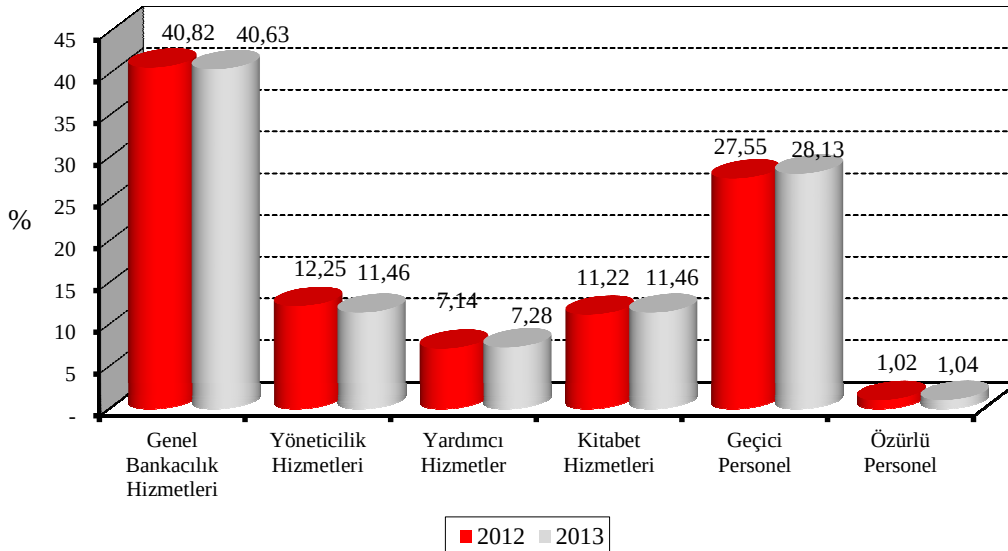
2.1. Kadro ve Personel Durumu

Banka personelinin yürütmekle yükümlü oldukları hizmetlerin gerektirdiği asıl ve sürekli görevleri yerine getirecek kadro sayısı KKTCMB Teşkilat Yasası ekindeki birinci cetvelde belirtilmektedir. Diğer taraftan Banka'nın görevlerinin yerine getirilmesi ve hizmetlerinin aksamaması için gerekli görülen durumlarda her yıl bütçeye gerekli ödenek konmak suretiyle Yönetim Kurulu tarafından geçici personel atanmaktadır. Bu kapsamda Banka'nın Teşkilat Yasası'nda toplam kadrolu

personel sayısı 101 olarak belirlenmiştir. Birimlerdeki ihtiyaç nedeni ile 2013 yılı içerisinde 2 personel geçici statüde istihdam edilmiştir. 2013 yılı faaliyet dönemi sonu itibarıyla, kadrolu statüde görev yapan personel sayısı 68'dir. Kadrolu personel sayısına 27 kişilik geçici personel ile "Özürlüleri Koruma ve Rehabilitasyon Yasası" çerçevesinde istihdam edilen 1 personel ilave edildiğinde, Banka'nın toplam personel sayısı 96 kişiye ulaşmaktadır. 2013 yılı faaliyet dönemi içinde Banka'dan emekli olan bir personel bulunmaktadır.

Merkez Bankası personelinin hizmet gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; 2013 yılsonu itibarıyla, Banka'nın 96 personelinin yüzde 11,46'sı yöneticilik hizmetleri sınıfında, yüzde 40,63'ü genel bankacılık hizmetleri sınıfında, yüzde 11,46'sı kitabet hizmetleri sınıfında, yüzde 7,28'i bedeni hizmetleri gerektiren yardımcı hizmetler sınıfında, yüzde 1,04'ü özürlü personel sınıfında ve yüzde 28,13'ü ise geçici personel olarak görev yapmaktadır.

Grafik 2.1 Personelin Hizmet Sınıflarına Göre Yüzde Dağılımı

Kaynak: KKTCMB

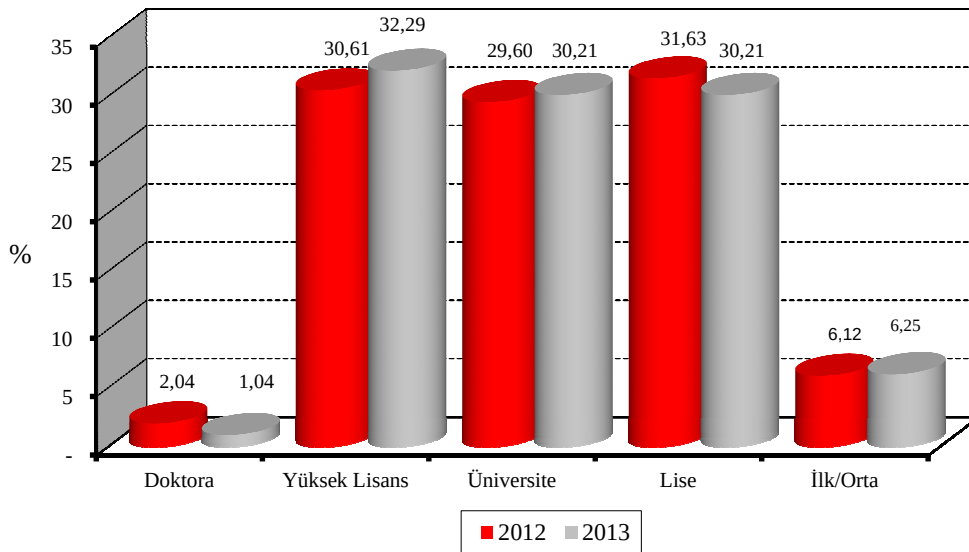
Personelin eğitim düzeylerine göre dağılımı incelendiğinde; 2013 yılsonu itibarıyla, toplam 96 personelin 1'i doktora, 31'i yüksek lisans, 29'u ise lisans derecesine sahiptir. Geriye kalan personelin 29'u lise, 6'sı ilkokul/ortaokul mezunudur.

Doktora eğitim düzeyindeki personel yöneticilik hizmetleri sınıfında görev ifa etmektedir. Yüksek lisans eğitim düzeyindeki 31 personelin 4'ü yöneticilik, 10'u genel bankacılık hizmetleri, 16'sı geçici hizmetler, 1'i de kitabet hizmetleri sınıfındaki elemanlardan oluşmaktadır. Üniversite diploması sahibi 29 personelin 6'sı yöneticilik, 8'i genel bankacılık hizmetleri, 6'sı kitabet ve 9'u ise geçici hizmetler sınıfında bulunmaktadır. Lise mezunu 29 personelin 21'i genel bankacılık hizmetleri, 4'ü kitabet hizmetleri, 1'i geçici hizmetler

sınıfında, 2'si bedeni hizmet gerektiren yardımcı hizmetlerde ve 1'i ise "Özürlüleri Koruma ve Rehabilite Yasası" çerçevesinde görevlerini ifa etmektedirler. Toplam 5 ilköğretim ve ortaokul mezunu, yardımcı hizmetler sınıfında görev yapmakta, 1 ilkokul mezunu ise geçici olarak çalışmaktadır.

2013 yılsonu itibarıyla, personelin eğitim düzeyine göre dağılımının toplam içindeki yüzde payları incelendiğinde; doktoralı personel sayısının toplam içindeki payı yüzde 1,04, yüksek lisanslı personel sayısının payı yüzde 32,29, üniversite mezunu personelin payı yüzde 30,21, lise mezunu payı yüzde 31,63, ilk ve ortaokul mezunu ise yüzde 6,25'dir.

Grafik 2.2 Personelin Eğitim Düzeyine Göre Yüzde Dağılımı

Kaynak: KKTCMB

2.2. Eğitim Faaliyetleri

2013 yılı içerisinde eğitim faaliyetleri kapsamında bilgi ve becerilerinin artırılması ve meslekteki gelişmelerin izlenmesi amacıyla, Banka personelinin kurs ve seminerlere katılımları sağlanmıştır.

Eğitim

2012 yılında yurt içi eğitim programlarına katılan personel sayısı 33 iken, 2013 yılında bu sayı 44, aynı dönemde yurt dışı eğitim programlarına katılan personel sayısı ise 14 iken, 2013 yılında yine 14 olarak gerçekleşmiştir. 2013 yılında eğitim faaliyetleri kapsamında, yurt dışı eğitim programlarına yöneticilik hizmetlerinden 4, kitabet hizmetlerinden 1 ve geçici personelden 9 kişi iştirak etmiştir. Yurt içi eğitimlerden; 1'i yöneticilik, 18'i genel bankacılık hizmetleri, 1'i özürlü, 1'i yardımcı hizmetler, 4'ü kitabet hizmetleri sınıfında olanlardan ve 19'u geçici statüde çalışanlardan olmak üzere toplam 44 personel yararlanmıştır.

Tablo 2.1

Eğitim Programlarına Katılan Personel Sayısı				
	Yurt İçi		Yurt Dışı	
	2012	2013	2012	2013
Yöneticilik Hizmetleri Sınıfı	2	1	2	4
Genel Bankacılık Hizmetleri Sınıfı	13	18	4	-
Kitabet Hizmetleri Sınıfı	-	4	-	1
Yardımcı Hizmetler	-	1	-	-
Özürlü personel	-	1	-	-
Geçici Personel	18	19	8	9
Toplam	33	44	14	14

Kaynak: KKTCMB

Konferans ve Sunumlar

KKTCMB Başkanı Dr. Bilal San 8 Mart 2013 tarihinde Kuzey Kıbrıs Bankalar Birliği tarafından organize edilen “Avrupa Birliği, Türkiye ve KKTC’de Bankacılık Uygulamaları” konulu konferansta “Küresel Finansal Kriz, KKTC Bankacılık Sektörü ve Kurumsallaşma” başlıklı bir sunum yapmıştır.

Dr. Bilal San, ayrıca, “Tahsili Gecikmiş Borçların Yeniden Yapılandırılması” hususunda KKTCMB ve Kuzey Kıbrıs Bankalar Birliği’nin ortak inisiyatifinde 7 Kasım 2013 tarihinde gerçekleştirilen basın toplantısında bir konuşma yapmıştır.

BÖLÜM III

POLİTİKA, OPERASYON VE FAALİYETLER

23 Kasım 2001 tarih ve 122 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmak suretiyle yürürlüğe giren 41/2001 sayılı KKTCMB Yasası'nın ilgili hükümleri çerçevesinde yürütülen 2013 yılına dair politikalar, operasyon ve faaliyetler raporun bu bölümü içerisinde özetlenmiştir.

3.1. Para-Kredi Politikaları

KKTCMB Yasası'nın 4. maddesinde belirtildiği üzere, Banka'nın temel amacı; kalkınma planları ve yıllık programlara uygun olarak, ekonomik gelişmeye yardımcı olacak biçimde para-kredi politikalarını uygulamak, bankacılık sistemini düzenlemek ve denetlemektir.

Söz konusu temel amaç doğrultusunda, Banka'nın para-kredi politikaları ile ilgili yetki ve görevleri Yasa'nın 5. maddesinde, Banka Yönetim Kurulu'nun yetki ve görevleri ise 11. maddesinde düzenlenmiştir. Bu konularla ilgili politikalar 22, 23 ve 24. maddelerde, işlem ve uygulamalar ise 31, 32, 33, 34, 35. maddeler ile geçici 2, 3, 4, 5 ve 7. maddelerde açıkça belirtilmiştir. Ayrıca Banka, Yasa'da mevcut bu maddelere istinaden mevzuatın kendisine verdiği görev ve yetkilerle ilgili olarak ilave düzenlemeler yapmıştır.

KKTCMB konuya dair faaliyetlerini bu yasal altyapı çerçevesinde belirlemekte ve yürütmektedir.

Bilindiği gibi para politikası araçları doğrudan ve dolaylı olmak üzere iki kısma ayrılmaktadır. KKTCMB para politikası aracı olarak genellikle reeskont penceresi (kredi) işlemleri, yasal karşılık oranları ile disponibilite uygulamasından oluşan dolaylı araçları kullanmaktadır.

Para Politikası Araçları

a. Reeskont Penceresi (Kredi) İşlemleri

KKTCMB Yasası'nın 31. maddesi kısa vadeli senet ve vesikaların reeskonta ve avansa kabulüne ilişkin Merkez Bankası yetkilerini düzenlemektedir. Buna göre Banka;

- Vadelerinin bitimine en çok dokuz ay kalmak koşuluyla turizm, eğitim, sanayi, maden ve tarım işleriyle uğraşan gerçek veya tüzel kişilerin bankalara tevdi edilecek ticari senetlerini,
- Vadelerinin bitimine en çok dört ay kalmak koşuluyla diğer kişilerin bankalar tarafından tevdi edilecek ticari senet ve vesikalarını,
- Küçük sanat erbabı ve kooperatiflerin kredi gereksinimlerini karşılamak üzere bankalar tarafından vadelerine en çok dokuz ay kalmış olmak koşuluyla tevdi olunacak senetlerini,

reeskonta kabul etmektedir.

Banka Yönetim Kurulu Türk Lirası reeskont kredilerine uygulanan faiz oranlarını 09.05.2013 tarih ve 848 sayılı kararı ile 01.06.2013 tarihinden itibaren yürürlüğe girmek kaydıyla değiştirmiştir. Buna göre, güncel reeskont kredi faiz oranları aşağıdaki gibidir:

Tablo 3.1

Reeskont Kredi Faiz Oranları				
	TL	USD	EURO	GBP
Ticari	11,0	4,0	4,0	4,0
Sanayi	7,0	4,0	4,0	4,0
İhracat	7,0	4,0	4,0	4,0
Turizm	7,0	4,0	4,0	4,0
Eğitim	7,0	4,0	4,0	4,0
Tarım	7,0	-	-	-
K. Esnaf	7,0	-	-	-
Döviz Mukabili Avans	7,0	4,0	4,0	4,0

Kaynak: KKTCMB

b. Disponibilite ve Yasal Karşılık Uygulamaları

41/2001 sayılı KKTCMB Yasası'nın 23 (1) maddesi gereğince, bankaların tesis etmeleri gereken genel disponibilitelere ilişkin esas ve usuller ile ticari bankaların taahhütlerine karşılık bulundurmaları gereken genel disponibilitenin en düşük oranı Bankamızca çıkarılan tebliğle belirlenmektedir. Aynı şekilde bankaların ve Merkez Bankası tarafından uygun görülecek diğer mali kuruluşların yükümlülükleri esas alınarak hesaplanacak ve Banka nezdinde açılacak bir hesapta nakden tesis edilecek olan yasal karşılığın oranı da Merkez Bankası tarafından belirlenmektedir.

01.03.2013 tarihinden itibaren yürürlükte olan Genel Disponibilite Tebliğine göre, bankaların taahhütlerine karşılık bulundurmaları gereken asgari oran yüzde 10'dur. Ancak bankalar, yurt dışındaki bankalarda bulundurdıkları paraların ve yurt dışından satın aldıkları menkul kıymetlerin toplamının,

- a) özkaynaklarının bir katını aşması halinde yüzde 12,
 - b) özkaynaklarının iki katını aşması halinde yüzde 14,
 - c) özkaynaklarının üç katını aşması halinde yüzde 16,
 - d) özkaynaklarının dört katını aşması halinde yüzde 18,
 - e) özkaynaklarının beş katını aşması halinde yüzde 20
- oranında disponibilite tutmakla yükümlüdürler.

KKTCMB, 41/2001 sayılı Yasa'nın yine 23. maddesi uyarınca, yasal karşılığa tabi yükümlülükler ve yasal karşılığın yatırılma zamanı ile gerektiğinde ödenecek faiz dahil olmak üzere uygulama esas ve şartlarını da belirlemektedir. Bu çerçevede Yönetim Kurulu'nun 16.07.2012 tarih ve 827 sayılı kararıyla 31.07.2012 tarihinden itibaren yürürlükte olan ve uzun vadeli mevduatın teşvik edilmesi amacıyla vadeye göre farklılaştırılan yasal karşılık oranları Tablo 3.2'de verilmektedir.

Tablo 3.2

Yasal Karşılık Oranları			
	TP	YP	Kıymetli Maden
Üç aya kadar vadeli mevduatlarda (üç ay dahil)	8,0	8,0	0
Üç aydan uzun altı aya kadar vadeli mevduatlarda (altı ay dahil)	7,0	8,0	0
Altı aydan uzun bir yıla kadar vadeli mevduatlarda (bir yıl dahil)	6,0	8,0	0
Bir yıldan uzun vadeli mevduatlarda	5,0	8,0	0
Mevduat hariç Türk Parası diğer yükümlülüklerde	8,0		0

Kaynak: KKTCMB

KKTC'de faaliyet gösteren bankaların Merkez Bankası nezdindeki toplam yasal karşılık bakiyeleri Tablo 3.3'te gösterilmektedir.

Tablo 3.3

Yasal Karşılık Bakiyeleri		
	Aralık 2012	Aralık 2013
TL	427.106.666	487.900.228
USD	25.863.064	32.105.645
EURO	23.851.988	31.278.810
STG	59.459.949	63.362.146
Toplam TL Karşılık	700.000.056	870.763.334

Kaynak: KKTCMB

3.2. Kurum Faaliyetleri

3.2.1. Düzenleme ve Gözetim Faaliyetleri

KKTCMB, mevzuatın kendisine verdiği yetki ve görevleri yerine getirmek maksadıyla düzenlemeler yapmaya, bunlara uygun hareket edilip edilmediğini takip etmeye ve kendisine bankacılık sektörü ile ilgili gönderilen bilgilerin doğru olup olmadığını, denetleme görev ve yetkisine sahiptir.

Bu çerçevede bankacılık sektörü, KKTC Bankalar Gözetim Sistemi sayesinde, toplam 33 adet form vasıtasıyla aylık olarak izlenmektedir. Sistemde aylık formların yanı sıra üç aylık ve yıllık formlar da mevcuttur. Banka bazında üç aylık raporlar sistemden üretilebilmekte, ayrıca, alınan veriler üzerinden bankalar günlük olarak izlenmektedir.

KKTCMB'nin düzenleme ve gözetim görevleri kapsamında 2013 yılında gerçekleştirmiş olduğu faaliyetler, aşağıdaki ilgili başlıklar altında ayrıntılı olarak sunulmaktadır.

A. Yasal Düzenlemeler

1) Borç İlişkilerinde Uygulanacak Kuralları Düzenleyen Yasa Tasarısı

Borç ilişkileriyle ilgili genel çerçeveyi ve faiz uygulamalarını düzenlemek üzere 2007 yılında başlatılan çalışmalar sonucu hazırlanan yasa tasarısı 2012 yılı itibarıyla KKTC Cumhuriyet Meclisi'nde oluşturulan ilgili komiteye arz edilmiştir. 2013 yılının ilk çeyreğinde de söz konusu yasa çalışmalarına devam edilmiş ancak genel seçimler dolayısıyla bir sonuca bağlanamadan ara verilmiştir. Bu yasa ile sınırları çizilmek kaydıyla Merkez Bankası'na, gereken durumlarda faiz oranı belirleme yetkisi verilmesi ve sektörde faaliyet gösteren finans kuruluşlarına kredi kullandırımında düzenleyici bir çerçeve oluşturulması amaçlanmaktadır.

Tüketicilerin korunması ve tüketici kredileri hakkında Avrupa Birliği Koordinasyon Merkezi bünyesinde yapılan çalışmalarda da benzer konular değerlendirilmiştir.

2) Ödünç Para Veren Finans Şirketleri (Düzenleme ve Denetim) Yasa Tasarısı

KKTC Ekonomi ve Enerji Bakanlığı tarafından hazırlanmasına başlanılan ve daha sonra Bankamız tarafından ele alınan, "Ödünç Para Veren Finans Şirketleri (Düzenleme ve Denetim) Yasası" taslağı hazırlanmış ve Başbakanlığa gönderilmiştir. Bu yasa tasarısının amacı, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde ödünç para veren finans şirketlerinin kuruluş ve faaliyet izinlerine, ana sözleşme ve tüzük değişiklikleri ile hisse devirlerine, yöneticilerine, düzenleyecekleri sözleşmelere, işlem sınırlarına, faaliyet izinlerinin iptaline, birleşme, devir ve tasfiyelerine, muhasebe, raporlama ve denetimlerine ilişkin esas ve usulleri düzenlemek olup, ödünç para verme işi ile iştigal eden finans şirketlerinin kayıt altına alınmaları hedeflenmektedir.

Tasarı, Başbakanlıkta yapılan çalışmalar sonucunda 28 Haziran 2012 tarihinde gerekçesiyle birlikte Resmi Gazete'de yayımlanmış ve KKTC Cumhuriyet Meclisi Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesi'nde ilgili taraflarla görüşülmeye başlanmıştır. Bu taraflardan biri olarak Bankamız, mevcut konjonktüre uygun olarak tasarıyı yeniden ele almış ve üzerinde daha detaylı çalışmalar yapmıştır. Bu hususta Komite Başkanı bilgilendirilmiş olup tasarının 2014 yılı içerisinde yeni şekliyle komite gündemine taşınması planlanmaktadır.

3) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Banka Kartları ve Kredi Kartları Yasa Tasarısı

Başbakanlıktan 25 Haziran 2012 tarihinde gelen yazıyla, "Banka Kartları ve Kredi Kartları Yasa Tasarısı"nın hazırlanması için oluşturulan çalışma grubuna Bankamız da katılmıştır. Yasa tasarısı taslağı 2013 yılı sonunda tamamlanarak ilgili komitede görüşülmek üzere Meclis'e sevk edilmiştir. Söz konusu tasarının amacı ülke ekonomisinin gerekli kıldığı para ve kredi politikaları çerçevesinde, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde banka kartları ve kredi kartlarının çıkarılmasına, kullanılmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemek suretiyle kartlı ödemeler sisteminin etkin çalışmasını sağlamaktır.

4) Uluslararası Bankacılık Birimleri (UBB) Tebliği

UBB'nin faaliyetleri ile ilgili karşılaşılan sorunların giderilmesi ve yanlış anlaşıldığı görülen bazı hususların açıklığa kavuşturulması amacıyla, 41/2008 sayılı UBB Yasası'nın 23. maddesi altında Uluslararası Bankacılık Birimleri Tebliği düzenlenmiş ve Bankamız Yönetim Kurulu'nun 862 sayılı kararı ile onaylanarak 02 Aralık 2013 tarih ve D.G.191/3167/2013 sayılı yazı ile Resmi Gazete'de yayınlanmak üzere Başbakanlığa gönderilmiş ve 05 Aralık 2013 tarih ve 196 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Tebliğ ile UBB'lerin kuruluş / faaliyet izinleri, faaliyet esasları ve yükümlülükler, hesap kayıt düzeni ve raporlamalar ile alınacak tedbirlere ilişkin hükümler belirlenmiştir. Yapılan düzenlemelerden bazıları şunlardır:

- UBB'lerin ana sözleşme, tüzük veya ad değişikliklerinden önce Merkez Bankası'ndan uygun görüşü alınması,

- 1.000.000 Euro olan ödenmiş sermaye yükümlülüğünün 2.500.000 Euro'ya çıkarılması, 31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla eksik kalan kısmının en az yarısının 30 Haziran 2014 tarihine kadar, geriye kalan kısmının da 31 Aralık 2014 tarihine kadar tamamlanması,
- UBB'lerin tam zamanlı olarak genel müdür, genel müdürün yokluğunda yerine vekalet edebilecek bir genel müdür yardımcısı ve bir personel olmak üzere KKTC'de ikamet eden en az üç personel çalıştırması, eksik personel olması durumunda, 31 Mart 2014 tarihine kadar bu eksikliklerin giderilmesi,
- Yurt dışı bankalarda bulunan muhabet hesaplarının açılmasının Merkez Bankası'nın iznine tabi olması,
- Her türlü mevduat, emanet ve alacaklardan 10 yıl içerisinde aranmayanların, her yıl Ocak ayı içerisinde hak sahiplerinin kimlik ve iletişim bilgileriyle birlikte Merkez Bankası'na devredilmesi,
- Ortaklık paylarındaki değişim sonucunda UBB Yasası'nın 4 (3) fıkrasında yer alan koşula aykırılık oluşması durumunda, ortaklık yapısının 6 ay içerisinde Yasa'ya uygun hale getirilmemesi, kesintisiz 6 ay aktif olarak faaliyet yürütmediğinin tespit edilmesi ve gönüllü olarak faaliyetlerine son verme talebinin Merkez Bankası tarafından uygun bulunması hallerinde faaliyet izninin iptal edilmesi,
- UBB'lerin yasa, tebliğ ve tabi oldukları diğer mevzuat hükümleri ile Merkez Bankası kararları kapsamındaki yükümlülüklerinin yerine getirilmemesi, bankacılık ilke ve teamüllerine aykırı ve/veya şüpheli işlemler gerçekleştirilmesi ve Merkez Bankası'na hatalı, eksik veya yanıltıcı bilgi verilmesi durumlarında faaliyet izninin kaldırılarak iptal edilmesi.

5) Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Değişiklik Tebliği

Bankamız Yönetim Kurulu'nun 864 sayılı kararıyla onaylanan 39/2001 sayılı KKTC Bankalar Yasası'nın 33. maddesi altında düzenlenen Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ ile önemli değişiklikler yapılmıştır. 30 Aralık 2013 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanmak üzere Başbakanlığa gönderilmiştir. 7 Ocak 2014 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan söz konusu tebliğ ile getirilen temel değişiklikler aşağıdaki gibidir.

- **Sermaye Artışlarının Onaylanması:** Bağımsız denetimden geçmiş ve genel kurul tarafından onaylanmış kâr ve ihtiyari yedek akçelerin ödenmiş sermayeye aktarılmasında onay şartı kalkmış, buna karşılık izin alınmadan yapılan nakit artırımlarının özkaynak hesaplamalarında dikkate alınmayacağı açıkça belirtilmiştir.
- **Risk Sınırlarında Özkaynağın Esas Alınması:** Sermaye yeterliliği hesabında özkaynağa göre belirlenmiş olan limitleri aşan tutarlar sermayeden indirilecek değerler arasına eklenmiştir. Bu şekilde bankaların Yasanın 23. maddesi kapsamında mevduata göre kredi kullandırmaları dezavantajlı hale getirilmiştir. Bu değişiklik ile en azından Sermaye Yeterliliği Tebliği açısından dünyada uygulaması kalmayan ve gerek AB, IMF, BDDK gerekse de Kıbrıs Rum tarafı ile yapılan görüşmelerde sektörümüzün en büyük zaaflarından biri olarak görülen sistematik riskin aşılması için en önemli adım atılmıştır.
- **28'inci Madde İhlallerinin Özkaynak Kaleminden İndirilmesi:** Elden çıkarılma ile zarar edileceği açık olan teminatlar için bankalar etkin bir süreç izlemeden zararın aktive yansımaması için uzatma taleplerinde bulunmaktadırlar. Donuğa dönen kredinin, elden çıkarılanlar kalemine geçmesi ile sağlanan iyileşmenin sayısal etkisi en

azından sermaye yeterliliği açısından silinecektir. Hatta tüm rakam indirilebileceği için, satışın fiilen gerçekleşip, sadece zarar rakamının özkaynağı etkilemesi, sermaye yeterliliği açısından cazipleşeceğinden, bu konuda bankaların çabasını da artıracığı düşünülmektedir.

- **Grup Kredileri ve Teminatlarının Risk Ağırlıklarının Artırılması:** Bu değişiklik özel sermayeli bankalar kredilerine düzenleme getirirken, şube bankalarının yüzde 20 risk ağırlıklı varlıklarda izledikleri yurtdışı merkez ve şubeler hesaplarının yüzde 100'de izlenmesi sonucunu doğurmuştur. Bu düzenlemenin sektörde karşılaşılan bazı suistimale açık konuları önlemesi beklenmektedir.
- **İhtiyati Sermaye Yeterlilik Oranı:** Sektöre yüzde 12'lik bir ihtiyati sermaye yeterlilik oranı tanımlanmış olup, bunun altında kalan veya yasal limit aşımı bulunan bankaların likiditesini azaltacak, sermayesini zayıflatacak işlemlerinin sınırlandırması amaçlanmıştır.
- **Oranlara Uyulmaması Durumunda Alınacak Tedbirler:** Tebliğin mevcut halinde tanınan 6 aylık süre kaldırılmış ve gerek asgari oranı tutturamayan gerekse de ihtiyati oran altında kaldığı halde kısıtlamaya uymayan bankalar için Yasa'nın 37. maddesi kapsamında gerekli tedbirler alınacağı açıkça belirtilmiştir.

Değişiklik Tebliği Ocak 2014 itibarıyla devreye girmiş olmakla birlikte, kredi limit aşımalarında özkaynağın esas alınması uygulamasına bankaların geçiş sürecini tamamlamalarını sağlamak üzere 1 Temmuz 2014'e kadar süre verilmiştir. Bu değişikliklerle birlikte yılın ilk çeyreğinde Tekdüzen Raporlama Paketi (TRP) kapsamındaki SY300A da devreye girecektir.

6) Tekdüzen Hesap Planı (THP) Detayı ve İzahnamesinde Yapılan Değişiklikler

THP Detayı ve İzahnamesinde kıymetli maden hesapları tanımlanmış olup, Bankamız nezdinde yapılan analizler sonucunda 180 ve 181 “Özel Karşılıklar” hesabının alt hesapları detaylandırılmıştır. Buna paralel olarak THP ve Tekdüzen Raporlama Paketinde (TRP) de gerekli değişiklikler yapılmıştır.

B. Yapılan Uygulamalar

1) Hisse Devirleri, Faaliyet İzni, Ödenmiş Sermaye ve Yönetim Kurulu Üyeleri ile Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcılarının Takibi

Viyabank Ltd.;

Bankadaki hisse devir işlemleri yasal çerçevede değerlendirilmiş ve gerekli yazışmalar yapılmıştır.

Anadolubank IBU Ltd.;

Söz konusu UBB'nin faaliyet izni, gönüllü tasfiye sürecinde bulunmasından dolayı, 09 Ekim 2013 tarih ve 860 sayılı Bankamız Yönetim Kurulu kararı ile iptal edilmiş, konu hakkındaki duyuru 25 Ekim 2013 tarih ve 169 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.

2013 yılı içerisinde sermaye artırımında bulunan 7 banka ve 3 UBB'ye uygunluk yazıları yazılmıştır.

Uygulama faaliyetleri çerçevesinde bankalara ve UBB'lere atanan yönetim kurulu üyeleri takip edilmekte, genel müdür ve genel müdür yardımcılarının atanmalarının Yasaya uygunlukları hakkında rapor hazırlanmaktadır.

Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcıları hakkında Bankalar Yasasının 17. maddesi gereğince 7 iş günü içerisinde Bankamız tarafından gerekçeli olumsuz görüş bildirimi yapılmadığı takdirde atamalar gerçekleştirilmektedir. 2013 yılı içerisinde toplam 8 adet bu nitelikte rapor hazırlanmıştır.

2) Bankalarda İç Denetim, Risk Yönetimi, İç Kontrol ve Yönetim Sistemleri Tebliği çerçevesinde yapılan atamaların takibi ve raporlamaların değerlendirilmesi

“Bankalarda İç Denetim, Risk Yönetimi, İç Kontrol ve Yönetim Sistemleri Tebliği” kapsamında sistemlerin oluşumu ve tebliğ gereği yapılan atamaların takibi yapılmakta, görülen eksiklikler çerçevesinde bankalar yazılı ve/veya sözlü olarak uyarılmaktadır.

C. Diğer Faaliyetler

1) AB Uyum Çalışmaları

Sermayenin serbest dolaşımı Avrupa Birliği'nin dört temel serbestisinden biri olup, Avrupa Topluluğu Antlaşması'nın 56-60 maddeleri, bazı istisnalar dışında, üye ülkeler arasında ve üye ülke ile üçüncü ülkeler arasında sermaye hareketleri önündeki tüm engellerin kaldırılması, yerli sermaye ve yabancı sermayeye eşit muamele ilkesini ortaya koymaktadır. AB müktesebatına uyum çalışmaları çerçevesinde Ekonomi ve Enerji Bakanlığı tarafından yürütülmekte olan sermayenin serbest dolaşımı konusu ile ilgili çalışmalar AB'den gelen uzmanlarla birlikte sürdürülmektedir. Bu çerçevede, sermayenin serbest dolaşımını kısıtlayan yasa, tüzük ve uygulamaların tespiti ile ilgili olarak AB uzmanlarıyla gerçekleştirilen toplantılara KKTCMB'yi temsilen katılım sağlanmıştır.

3.2.2. Denetim Faaliyetleri

Merkez Bankası, 39/2001 sayılı Bankalar Yasası ve ilgili diğer yasaların kendine verdiği yetkiyi kullanarak her türlü bankacılık işlemlerinin denetimini yapmaktadır. Bankaların varlıkları, alacakları, özkaynakları, borçları, kâr ve zarar hesapları arasındaki ilgi ve dengelerin, mali bünyeyi etkileyen diğer tüm unsurların tespiti ve tahlili Merkez Bankası adına doğrudan Merkez Bankası müfettişleri tarafından yapılmaktadır.

KKTCMB Teftiş ve İnceleme Kurulu'nun 2013 yılı içerisinde gerçekleştirdiği denetimler ve risk odaklı denetime geçişle ilgili yapılan düzenleme çalışmaları ve hedefler ayrıca risk odaklı teftiş raporları ile ilgili hususlar aşağıda özetlenmektedir.

2013 Yılında Gerçekleştirilen Denetimler

Bankaların Denetimleri

i) Bankalar Nezdinde Gerçekleştirilen Özel Denetimler

2013 yılı içerisinde, 9 banka nezdinde sermaye artırım talebi, mali denetim ve diğer konularla ilgili özel denetimler gerçekleştirilmiştir. Ayrıca Merkez Bankası Başkanlık Makamının talepleri ve alınan ihbarlar doğrultusunda, 1 UBB ile TMSFİF nezdinde özel denetimler yapılmıştır. Söz konusu denetimlerin sonucunda hazırlanan raporlar Bankamız Yönetim Kurulu'nun bilgisine getirilmiştir.

ii) Sermaye Artırımına İlişkin Denetimler

2013 yılı içerisinde sermaye artırımına giden 7 banka nezdinde özel denetimler gerçekleştirilmiş ve söz konusu bankalar Merkez Bankası'nın onayı sonrasında sermayelerini artırmışlardır.

iii) Genel Denetimler

Ticari bankalar nezdinde gerçekleştirilen ve bankaların mali bünyelerini görebilmek açısından tüm konuları kapsayan denetimlere, iki grup sorumlusunun katkı ve koordinasyonunda dört teftiş ve inceleme

amiri refakatinde görevlendirilen sekiz teftiş ve inceleme memuru ile başlanmıştır. 2013 yılı içerisinde 13 bankanın denetimlerine başlanmış ve tamamlanmıştır.

iv) Hazırlanan Raporlar

2013 yılı içerisinde, toplam 28 adet rapor hazırlanmıştır. Bu raporların 13'ü tüm konuları içeren mali bünye inceleme raporu, 5'i özel denetim raporu, 7'si sermaye denetimi raporu ve 3'ü UBB raporudur.

Diğer Faaliyetler

Risk Odaklı Denetim Amacıyla Gerçekleştirilen Düzenlemeler

Banka denetimlerinde denetim kaynaklarının sınırlı olması ve mali bünyenin incelenmesinde denetim kapsamının çok geniş olması, denetim faaliyetlerinde kullanılabilecek kaynakların doğru noktalara yönlendirilmesi gerekliliği sonucunu doğurmaktadır. Bu sebeple risk odaklı yaklaşımla denetimin etkinliğinin, sürekliliğinin, yeterliliğinin ve denetim kaynaklarının etkin kullanımının sağlanması amaçlanmıştır.

Risk odaklı denetim; Bankamızın amaçlarından olan bankacılık sistemi denetimini etkinleştirmekte ve hedeflenen performansın elde edilmesine katkı sağlamaktadır.

Risk Odaklı Denetim yaklaşımını gerçekleştirmek amacı ile Teftiş ve İnceleme Kurulu'muzca bir dizi rehber seti hazırlanmıştır. Ayrıca "KKTCMB Tarafından Yapılacak Denetime İlişkin Usul ve Esaslar Tebliği" Tasarısı hazırlanmıştır.

3.2.3. Bankacılık Hizmetleri

Hazine'ye Kısa Vadeli Avans ve Reeskont Kredileri

Hazine'ye kısa vadeli avans hesabı ile ilgili olarak her yılsonu itibarıyla tahakkuk eden faiz tutarı, bankamız kârından mahsup edilmektedir. Ayrıca Cypfruvex İşletmeleri Ltd'in borçlarının tasfiyesi ise Bankamız ile Maliye Bakanlığı arasında yapılan protokol kapsamında yürütülmekte olup, Bankamız 2013 yılı kârından son taksit ve faizlerinin de mahsup edilmesi ile kapanmış olacaktır. 2013 yılı içerisinde 9 ay vadeli eğitim kredisi kullanılmıştır.

Tasarruf Mevduatı Sigortası ve Finansal İstikrar Fonu (TMSFİF)

Bankaların yatırmış oldukları TMSFİF primleri aşağıda verilmektedir. Buna göre; TP TMSFİF prim toplamı 2013 yılsonunda, bir önceki yılsonuna göre yüzde 17,61 oranında artarak 9,2 milyon TL'den 10,8 milyon TL'ye yükselmiştir. İlgili dönemde YP prim yatırımlarında dolarda yüzde 33,88, avroda yüzde 36,86 ve sterlinde ise yüzde 13,33 oranlarında artış olmuştur.

Tablo 3.4

	TMSFİF Primleri (Bin)		
	Aralık 2012	Aralık 2013	Yüzde Değişim
TL	9.195.-	10.814.-	17,61
USD	366.-	490.-	33,88
EURO	388.-	531.-	36,86
STG	1.365.-	1.547.-	13,33

Kaynak: TMSFİF

Risk Merkezi İşlemleri

Bankamız bünyesinde oluşturulan Risk Merkezi, banka müşterilerinin risk bilgilerini toplamakta, gelen bilgileri derleyerek bu konuda bankalara yeniden bilgi vermekte, bankaların müşterilerine kullandıkları kredilerin çeşitlerini, niteliklerini, iktisadi faaliyet gruplarına göre banka ve şubeler itibarıyla dağılımlarını takip etmektedir. Bu bilgileri elde etmek için kurumların belirli kurallara göre düzenlemesi gereken risk bildirim dosyalarının kapsamını genişletmek ve Risk Merkezi ile bankalar arasında yapılacak bildirimlerin tamamen web tabanlı, elektronik ortamda yapılabilmesi için gerek altyapı gerekse mevzuat anlamında 2012 yılının ikinci yarısından itibaren devam eden çalışmalar tamamlanmış ve "Risk Merkezi İşlemleri Tebliği" 26 Aralık 2012 Tarih ve 214 Sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak, 1 Nisan 2013 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

Kredi risk bildirimlerinin kapsamının genişletildiği bu Tebliğ ile getirilen başlıca yenilikler şunlardır:

a) Kurumlar tarafından Risk Merkezi'ne e-posta yoluyla gönderilen risk bildirim dosyaları yerine web tabanlı uzaktan erişim imkânı oluşturularak, bildirim dosyalarının bu yolla iletilmesine ve Risk Merkezi tarafından oluşturulan geri bildirim dosyalarının indirilebilmesine imkân veren bir sistem kurulmuştur.

b) Risk bildirimlerinin hesap bazında yapılması sağlanıp, ilgili hesaba ait tüm borçlu ve kefillerin risk bildirimlerinin alınmasına olanak sağlanmıştır.

c) KKTC vatandaşı olmayan gerçek kişiler ile KKTC Resmi Kabz Memurluğu'na kaydını yaptırmamış tüzel kişilerin global bazda bildirilmesi yerine tüm gerçek ve tüzel kişilerin ülke koduna göre sicil bilgilerinin bildirilmesi sağlanmıştır.

d) Gerçek kişilerin 2.000.- TL ve tüzel kişilerin 5.000.- TL kredi limiti altındaki canlı kredilerin global bildirim yapay kodları ile gerçek kişilere ait zarar niteliğindeki kredileri ayıran risk kodu ve finans kodları iptal edilerek tüm kredilerin tekdüzen hesap planındaki risk kodlarına göre bildirilmesi sağlanmıştır.

Bankamızca Bildirimi Yapılan Krediler

Ay sonları itibarıyla kurumlardan hesap bazında alınan bildirimler, Risk Merkezi tarafından konsolide edilmektedir. Oluşturulan kredi limit ve risk bilgileri katılımcı kurumlara dönemsel olarak ve müşteri bazında (banka isimleri belirtilmeden) verilmektedir. Ayrıca, katılımcı kurumlara müşterisi olmayan gerçek ve tüzel kişiler hakkındaki bilgiler de başvuru üzerine verilmektedir. Diğer taraftan konsolide edilen bilgiler global olarak vadelerine ve finansman konularına göre aylık dönemler itibarıyla web sayfamızda yayımlanmaktadır.

Ödeme Sistemleriyle İlgili Gelişmeler

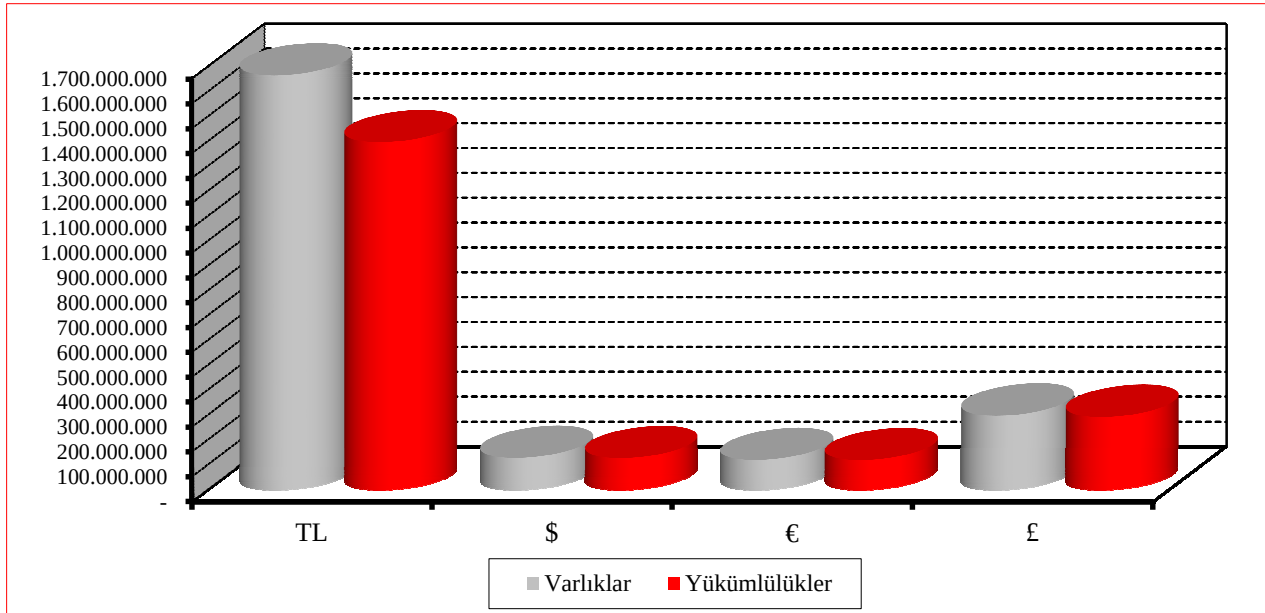
3 Haziran 2013 tarih ve 97 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanıp yürürlüğe giren, Bölüm 262 Poliçeler Yasası'nın (29/1989, 34/2006, 20/2010, 46/2011 ve 21/2013 sayılı değişiklik Yasaları ile değiştirilmiş ve birleştirilmiş şekliyle) 74 (6) 74 (7) 74 A (3) maddelerinin Bankamıza verdiği yetkiye dayanarak, çek hesabı açma ve kullanma yasağı ile yasağın kaldırılmasına ilişkin hususların muhatap bankalar tarafından Merkez Bankası'na bildirilmesine ilişkin Tebliğ düzenlenmiş ve 7 Ocak 2014 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Ayrıca söz konusu bildirimlerle ilgili çek bildirim kuralları izahnamesi de hazırlanmıştır.

3.2.4. Rezerv Yönetimi

KKTCMB, Hazine ile bankacılık sektörünün ödemelerini karşılamak, finans sektörüne güven vermek ve uluslararası çapta meydana gelebilecek belirsizlik ve risklere karşı koruma sağlamak amacıyla rezerv tutmaktadır. Bu amaca ulaşılırken dikkat edilen en önemli hususlar sırasıyla; güvenli yatırım, likidite ve getiridir.

Güvenli yatırım, iç ve dış etkilere karşın, var olan rezervin korunması ve değer kaybetmesinin önlenmesidir. Dolayısıyla, Merkez Bankası riske açık olmayan, korunumlu bir anlayış çerçevesinde rezerv yönetimini gerçekleştirmektedir. 2013 yılı sonunda, likit varlıkların toplam varlıklara oranı yüzde 96,32 olarak gerçekleşmiştir. Buna ek olarak, YP varlıkların YP yükümlülükler oranı yüzde 101,3 olurken, TL varlıkların TL yükümlülükler oranı ise yüzde 119,26 olmuştur.

Grafik 3.1 Para Cinslerine Göre Varlık-Yükümlülük Karşılaştırması - Aralık 2013

Kaynak: KKTCMB

Rezerv yönetimi çerçevesinde aşağıda belirtilen işlemler yapılmaktadır.

- Vadesiz veya vadeli döviz alım/satım işlemleri
- Yurt dışı efektif alım/satım işlemleri
- Döviz depo işlemleri
- Menkul kıymet alım/satım işlemleri
- Geri alım vaadiyle satım işlemleri
- Geri satım vaadiyle alım işlemleri
- Menkul kıymet borç verme işlemleri
- Türev işlemler

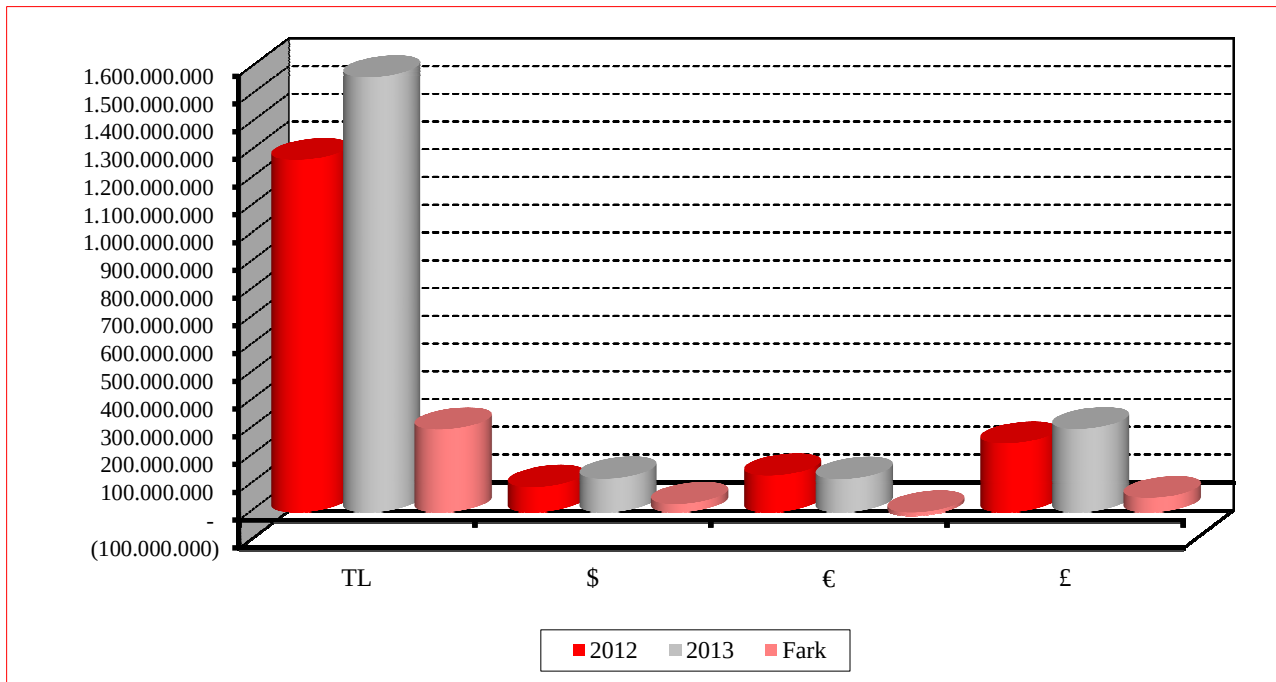
Yönetilebilir Rezervlerin Gelişimi

Raporun bu bölümü 2013 yılsonu itibarıyla bilanço ve varlık/yükümlülük tablolarına göre yönetilebilir rezervler ile kaynakların gelişiminin değerlendirilmesine ayrılmıştır.

2013 yılsonunda TL yönetilebilir rezervleri, bir önceki yılsonuna göre 298,4 milyon TL artmış

ve 1.269,3 milyon TL'den 1.567,7 milyon TL'ye ulaşmıştır. Amerikan doları cinsinden yönetilebilir rezervler 30,3 milyon artış göstererek 121,4 milyon dolara, avro cinsinden yönetilebilir rezervler 12,3 milyon azalarak 120,2 milyon avroya ve sterlin cinsinden yönetilebilir rezervler 52 milyon artarak 299,7 milyon sterline yükselmiştir.

Grafik 3.2 Yönetilebilir Rezervlerin Gelişimi

Kaynak: KKTCMB

3.2.5. Hesap Verebilirlik ve İletişim

Hükümetle İlişkiler

KKTCMB ile Hükümet arasındaki ilişki 41/2001 sayılı KKTCMB Yasası'nın 5 (3) ve 25. maddeleri ile belirlenmektedir.

Yasa'nın 5 (3) maddesi "*Merkez Bankası, hükümetin mali ve ekonomik müşaviri, mali ajanı ve haznedarıdır. Merkez Bankası'nın hükümetle ilişkisi, hazine işleriyle görevli bakan aracılığıyla sağlanır.*" hükmünü içermektedir.

Yasa'nın 25. maddesinin 1. fıkrası, Merkez Bankası'nın devletin haznedarı olduğunu, bu sıfatla, özellikle devletin gerek yurt içindeki ve gerekse yabancı memleketlerdeki her türlü tahsilat ve ödemelerini, bütün hazine işlemlerini ve yurt içi ve yurt dışı her çeşit para nakil ve havale işlerini ücretsiz yaptığını, 2. fıkrası Bakanlar Kurulu'nun, saptayacağı kuruluşların paralarını Merkez Bankası'na yatırmasına karar verebileceğini ve bu şekilde açılacak hesaplara Merkez Bankası'nın kararlaştırdığı oranda faiz verileceğini, 3. fıkrası ise, devlet iç borçlanma tahvillerinin mali servisini yapmakla Merkez Bankası'nın görevlendirilebileceğini anlatmaktadır.

Raporlama

Merkez Bankası Yasası'nın 42. ve 43. maddeleri Banka'nın rapor sunma ve bülten hazırlama esas ve usullerini belirlemektedir. Yasa'nın 42. maddesi "*Merkez Bankası Başkanı, Merkez Bankası faaliyetleri ile uygulanmış ve uygulanacak olan para ve kredi politikası hakkında her yılın Nisan ve Ekim aylarında Bakanlar Kurulu'na rapor sunar. Merkez Bankası, faaliyetlerine ilişkin olarak, yılda iki kez, KKTC Cumhuriyet Meclisi, Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesi'ni bilgilendirir.*" hükmünü içermektedir. Madde 43'de ise, Merkez Bankası'nın üçer aylık dönemler sonunda çıkaracağı bültenlerde, istatistiki bilgiler yanında, Merkez Bankası'nın para ve kredi politikası hedeflerinin yer alacağı ifade edilmektedir.

İletişim

Bankamız faaliyetleri hakkında kamuoyu gerek basın ve gerekse Kurumumuzun kendi web sitesi aracılığıyla düzenli olarak bilgilendirilmektedir. Kurumumuz tarafından yapılan basın açıklamaları, duyurular, düzenlemeler ve istatistiki veriler Banka'nın web sitesinde yayınlanmaktadır.

Ayrıca Bankamız, ulusal ve uluslararası ekonomik gelişmeleri analiz etmekte ve hazırladığı yıllık rapor, üç aylık bülten, para arzı ve diğer özel amaçlı raporlarla kamuoyunu bilgilendirmektedir. 2013 faaliyet yılı içerisinde bu kapsamda yapılan araştırmalar ile buna bağlı olarak hazırlanan raporların yanı sıra düzenli yayımlanan veriler ve raporlar izleyen sayfada verilmiştir.

Tablo 3.4

Yayın Adı	Yayın	
	Dönemi	Tarihi
1) KKTCMB Para Arzı Raporları	2012-IV	06.03.2013
	2013-I	03.06.2013
	2013-II	02.09.2013
	2013-III	18.12.2013
2) KKTCMB Üç Aylık Bültenleri	2012-IV	01.03.2013
	2013-I	29.05.2013
	2013-II	29.08.2013
	2013-III	02.12.2013
3) KKTCMB Yıllık Raporu	2012 Yılı	11.04.2013

Kaynak: KKTCMB

KKTC’de faaliyet gösteren bankaların oluşturduğu yapının finansal sağlamlığını, konsolide riskini ve kırılganlıklarını bileşik bir göstergeye indirgeyerek izleyebilmek amacı ile oluşturulan Finansal Sağlamlık Endeksi hesaplamaları 2013 yılında da yapılmıştır.

Bankamızca yayımlanan istatistiki veriler finansal istikrar analizlerinde, kurumun kendi değerlendirmelerinde ve kamuoyunun bilgilendirilmesinde kaynak olarak kullanılmaya devam edilmektedir. Bu kapsamda para ve bankacılık verileri düzenli olarak yayınlanmaktadır.

Bankamız tarafından günlük olarak yayınlanmakta olan döviz kurlarının kullanıcılar ve bilgisayar programları tarafından daha kolay takip edilebilmesi amacıyla (<http://www.kkctcmerkezbankasi.org/kur/gunluk.xml>) günlük kur görüntüleme adresi oluşturulmuştur.

Bankacılık sektörüne ait istatistiki bilgiler Bankamızın resmi internet sayfasında (www.kkctcmerkezbankasi.org) “Veriler” başlığı altında yayımlanmaktadır.

Bankamızca düzenli olarak yayımlanan istatistiki veriler aşağıdadır:

- KKTCMB Para Arzı Verileri
- Para-Banka Verileri
- Risk Merkezi Verileri
- KKTCMB Bilanço Verileri
- Günlük Döviz Kurları

Bilgi İşlem

Bilgi İşlem Biriminin 2012 yılı Temmuz ayından itibaren, ayrı bir birim olarak doğrudan Başkan Yardımcılığı’na bağlanmasının ardından, 2013 yılı bilişim bütçesi hazırlanmış ve uygulaması gerçekleştirilmiştir.

Bu dönemde DİBS işlemlerinin otomasyonu gerçekleştirilmiş ve günlük rutin bilişim faaliyetleri dışında iş sürekliliği sağlanması amacıyla yedekli çalışacak bir sistem tasarımı gerçekleştirmek için araştırma geliştirme çalışmalarına başlanmıştır. 2013 yılında Risk Merkezi ile ilgili uygulama değişikliği hayata geçirilmiş olup sektörün online olarak risk sorgulama ve raporlama kabiliyetleri artırılmıştır.

Ayrıca, Doküman Yönetim Sistemi konusunda mevcut uygulamaların araştırılması amacıyla T.C. Merkez Bankası Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğü’ne çalışma ziyareti yapılmış ve bilişim sektöründeki çeşitli dallardaki gelişmeleri takip etmek için Türkiye’de düzenlenen seminerlere katılım sağlanmıştır.

Üyelikler

IFSB

Bankamız 12 Aralık 2012 tarihinde yürürlüğe giren antlaşmayla, İslami Finansal Hizmetler Kurulu'na (Islamic Financial Services Board - IFSB) "Gözlemci Üye" statüsüyle üye olmuştur. 2003 yılında faaliyete geçen IFSB'nin 2013 yılsonu itibarıyla 65'i bağlı oldukları ülkelerin para ve sermaye piyasalarının düzenleyicisi ve denetleyicisi konumundaki kurumlardan, 8'i Dünya Bankası ve IMF gibi uluslararası kuruluşlardan, 122'si ise finans şirketlerinden ve profesyonel firmalardan oluşan toplam 195 üyesi bulunmaktadır.

2013 yılındaki 10. Zirve Toplantısı'nda Bankamız da temsil edilmiştir.

Yine 2013 yılında IFSB bünyesinde "İslami Finans Piyasalarının Düzenlenmesi için Temel Prensipler" in belirlenmesi amacıyla 30 üyeden oluşan bir çalışma grubu oluşturulmuştur. Söz konusu çalışma grubuna KKTCMB'de üye olarak alınmıştır. Bankamız haricinde Türkiye'den TCMB, BDDK ve SPK'nın yanı sıra Malezya, Mısır, Suudi Arabistan ve İran gibi ülkelerin düzenleyici denetleyici kurumlarının ve Dünya Bankası, IMF, Basel Komitesi ve Asya Kalkınma Bankası'nın temsilcileri de çalışma grubunda yer almaktadır. 2014 sonuna kadar devam edecek toplantılar sonucunda elde edilecek doküman "İslami Finans Piyasalarının Düzenlenmesi için Temel Prensipler" adıyla 17. Standart Dokümanı olarak 2015 Mart ayındaki Konsey toplantısında görüşülecek ve yayımlanacaktır.

İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Merkez Bankaları Grubu

KKTC'nin İİT toplantılarına gözlemci üye statüsünde kabul edilmesinin ardından, KKTC Merkez Bankası da İİT'nin Merkez Bankaları ve Para Otoriteleri'nin yaptığı toplantılara dahil edilmiştir.

2013 yılında Cidde'de gerçekleştirilen toplantıya Bankamızca katılım sağlanmıştır. Ana teması "İİT genelinde yapılan güncel uluslararası finansal denetleme reformlarının etkileri" olarak belirlenen toplantıda İslami finasta likidite yönetimi, makro ihtiyati düzenlemeler ve ödeme sistemleri konularının yanı sıra Basel Komitesi'nin bankacılık ve finans alanında getirdiği yeni standart ve düzenlemeler de değerlendirilmiştir.

BÖLÜM IV
KKTCMB FİNANSAL TABLOLARI

2013 yılsonu itibarıyla KKTCMB bilançosu aktif toplamı önceki yıla göre yüzde 29,71 oranında artmış ve 3.355,6 milyon TL'ye yükselmiştir.

değerler cüzdanı hesapları, 2013 yılında artarak, yılsonu itibarıyla yüzde 95,77 seviyesine ulaşmıştır.

Aktif toplamı içinde en büyük paya sahip nakit değerler ile bankalardan alacaklar kalemlerinde, önceki yılsonuna göre yüzde 27,24 oranında artış gerçekleşmiştir. 2013 yılsonu itibarıyla 3.069,1 milyon TL seviyesine ulaşan nakit değerler ve bankalardan alacaklar kalemlerinin aktif toplamı içindeki payı yüzde 91,46 olmuştur.

4. 1. Bilanço

Aktif Hesaplar

Merkez Bankası 2012 yılı bilançosu aktif toplamının yüzde 94,88'ni oluşturan, nakit değerler, bankalardan alacaklar ve menkul

Tablo 4.1

	AKTİF	Bin TL		Yüzde Pay		Yüzde Değişim
		2012	2013	2012	2013	
1	Nakit Değerler ve Bankalardan Alacaklar	2.411.970,9	3.069.104,5	93,23	91,46	27,24
2	Menkul Değerler Cüzdanı	42.586,4	144.545,2	1,65	4,31	239,42
3	Krediler (Toplam)	91.651,9	78.854,1	3,54	2,35	-13,96
	Kamu	91.206,2	78.854,1	3,53	2,35	-13,54
	Bankacılık	445,7	0,0	0,02	0,00	-100,00
4	Bankalararası Para Piyasası İşlem Alacakları	26.176,6	41.259,7	1,01	1,23	57,62
5	Takipteki Alacaklar (Net)	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00
6	Sabit Kıymetler (Net)	1.503,8	1.347,1	0,06	0,04	-10,42
7	Diğer Aktifler	13.151,1	20.464,1	0,51	0,61	55,61
	Toplam	2.587.040,7	3.355.574,7	100,00	100,00	29,71
	PASİF	Bin TL		Yüzde Pay		Yüzde Değişim
		2012	2013	2012	2013	
1	Kamu Mevduatı	41.662,3	39.425,4	1,61	1,17	-5,37
2	Bankalar Mevduatı	1.315.192,0	1.777.920,1	50,84	52,98	35,18
3	Diğer Mevduat	965,6	905,8	0,03	0,03	-6,19
4	Yasal Karşılıklar	700.000,5	870.763,4	27,06	25,95	24,39
5	Fonlar	268.052,6	375.273,8	10,36	11,18	40,00
6	Bankalararası Para Piyasası İşlem Borçları	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00
7	Diğer Pasifler	256,0	185,6	0,01	0,01	-27,50
8	Özkaynaklar	260.911,5	291.100,6	10,09	8,68	11,57
	Toplam	2.587.040,7	3.355.574,7	100,00	100,00	29,71

Kaynak: KKTCMB

Nakit Değerler ve Bankalardan Alacaklar

2013 yılında bankalar nezdindeki mevduat kalemi bir önceki yıla göre yüzde 30,54 oranında artarak, 2.241,2 milyon TL'den 2.925,8 milyon TL seviyesine ulaşmıştır.

Tablo 4.2

Bin TL	2012	2013
Nakit Değerler ve Bankalardan Alacaklar	2.411.970,9	3.069.104,5
Kasa	41.824,1	62.270,4
Altın	2.506,9	2.146,4
Bankalar Nezdindeki Mevduat	2.241.234,7	2.925.763,9
Hariçteki Muhabirler	126.405,2	78.923,8

Kaynak: KKTCMB

Menkul Değerler Cüzdanı

2012 yılında aktif toplamı içerisindeki payı yüzde 1,65 olan menkul değerler cüzdanı kalemi, 2013 yılı içerisinde yüzde 239,42 artış göstermiş ve 42,6 milyon TL'den 144,5 milyon TL'ye ulaşmıştır.

Krediler

KKTCMB bilançosu krediler kalemi, 2013 yılında bir önceki yıla göre, yüzde 13,96 oranında gerileyerek 78,9 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılında hazine kefaletine haiz bonolar üzerine avans bakiyesi 24,4 milyon TL iken, 2013 yılı sonu itibarıyla 12,4 milyon TL azalış göstererek, 12 milyon TL'ye gerilemiştir.

2013 yılsonu itibarıyla kamu sektörü toplam kredi borcu 78,9 milyon TL'ye gerilemiş olup, bankacılık sektörüne kullandırılan kredi ise bulunmamaktadır.

Tablo 4.3

Bin TL	2012	2013
Krediler	91.651,9	78.854,1
Kamu	91.206,2	78.854,1
Hazineye Kısa Vadeli Avans	66.805,3	66.805,3
Hazine Kefaletine Haiz Bonolar Üzerine Avans	24.400,9	12.048,8
Bankacılık	445,7	-
Sanayi	445,7	-
Eğitim	0,00	-
Ticari	0,00	-

Kaynak: KKTCMB

BPP İşlemleri

Bankalararası Para Piyasası (BPP) işlemlerinde Merkez Bankası'nın görevi, bankaların kendi aralarında yapacağı işlemlerde aracı rolünü üstlenmektir. Yani borç veren taraf Merkez Bankası'na borç vermiş, borç alan taraf Merkez Bankası'na borçlanmış olmaktadır. Bu nedenle, BPP'da gerçekleşen işlemler Merkez Bankası bilançosunda izlenmektedir. 2013 yılsonu itibarıyla aktif toplamı içinde yer alan BPP işlemlerinden alacaklar kalemi Türk Lirası'nda 18,5 milyon TL, yabancı para 22,8 milyon TL iken, pasifte yer alan BPP işlem borçları kaleminin bakiyesi bulunmamaktadır.

Takipteki Alacaklar (Net)

2013 yılsonu itibarıyla, Bankanın 12,5 milyon TL takipteki alacağı bulunurken, bu alacaklara yüzde yüz oranında karşılık ayrılmış olması dolayısıyla 2013 yılsonuna göre net olarak bakiye arz etmemektedir.

Sabit Kıymetler (Net)

Gayrimenkuller ve demirbaşlar kalemlerinden oluşan net sabit kıymetler toplamı, 2013 yılı sonunda, 2012 yılına göre yüzde 10,42 oranında azalarak 1,3 milyon TL'ye gerilemiştir.

Tablo 4.4

Bin TL	2012	2013
Sabit Kıymetler	1.503,8	1.347,1
Gayrimenkuller	438,1	421,9
Demirbaşlar	1.065,7	925,2

Kaynak: KKTCMB

Diğer Aktifler

2012 yılında 13,2 milyon TL olan diğer aktifler kalemi toplamı, 2013 yılında bu kalemi oluşturan muvakkat alacaklar ve borçlu transitar hesaplarındaki yükselişe bağlı olarak yüzde 55,61 oranında artmıştır.

Tablo 4.5

Bin TL	2012	2013
Diğer Aktifler	13.151,1	20.464,1
Muvakkat Alacaklar	68,0	71,2
Borçlu Transitar Hesabı	13.083,1	20.392,9

Kaynak: KKTCMB

Pasif Hesaplar

2013 yılsonu pasif toplamı içinde en büyük paya sahip bankalar mevduatı ile ikinci en büyük paya sahip yasal karşılık toplamlarında önceki yılsonuna göre sırasıyla yüzde 35,18 ve yüzde 24,39 oranlarında artış gerçekleşmiştir. 2013 yılında meydana gelen bu değişimlere bağlı olarak pasif toplamı, 2012 yılsonuna göre yüzde 29,71 oranında artmış ve 3.355,6 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Kamu Mevduatı

2013 yılsonu itibarıyla genel bütçeli idareler mevduatında bir önceki yıla göre 8,3 milyon TL azalış görülürken, Hazine'nin Merkez Bankası'ndan alacağını ifade eden hazine mevduatı kaleminde 6,1 milyon TL'lik artış yaşanmıştır. Bu değişimlere bağlı olarak 2013 yılsonu itibarıyla kamu mevduatı toplamı, 2012 yılsonuna göre yüzde 5,37 oranında azalmış ve 39,4 milyon TL olmuştur.

Tablo 4.6

Bin TL	2012	2013
Kamu Mevduatı	41.662,3	39.425,4
Hazine Mevduatı	15.375,8	21.483,5
Genel Bütçeli İdareler	26.286,5	17.941,9

Kaynak: KKTCMB

Bankalar Mevduatı

KKTC'de faaliyette bulunan lisanslı bankaların Merkez Bankası nezdindeki mevduat toplamalarını gösteren bankalar mevduatı kalemi 2012 yılsonuna göre yüzde 35,18 artış göstermiş ve 2013 yılsonunda 1.777,9 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 4.7

Bin TL	2012	2013
Bankalar Mevduatı	1.315.192,0	1.777.920,1

Kaynak: KKTCMB

Diğer Mevduat

2013 yılsonu itibarıyla diğer mevduat kalemi 2012 yılsonuna göre yüzde 6,19 oranında azalış göstermiş ve yaklaşık 906 bin TL'ye gerilemiştir.

Yasal Karşılıklar

Merkez Bankası'nda tutulan yasal karşılıklar kalemi toplamı 2013 yılsonunda, bir önceki yıla göre yüzde 24,39 oranında artış göstermiş ve 870,8 milyon TL'ye yükselmiştir.

Fonlar

Diğer fonlar kaleminde yaşanan artışa bağlı olarak fonlar kalemi, 2013 yılsonu itibarıyla yaklaşık yüzde 40 oranında artarak 268,1 milyon TL'den 375,3 milyon TL'ye ulaşmıştır.

Tablo 4.8

Bin TL	2012	2013
Fonlar	268.052,7	375.273,8
Merkez Bankası	199,8	243,0
Hazine	866,0	400,0
Diğer	266.986,9	374.630,8

Kaynak: KKTCMB

Diğer Pasifler

2013 yılsonu itibarıyla alacaklı transituar hesabından oluşan diğer pasifler hesabı toplamı, 2012 yılsonuna göre yüzde 27,5 oranında azalarak 186 bin TL'ye gerilemiştir.

Tablo 4.9

Bin TL	2012	2013
Diğer Pasifler	256,0	185,6
Alacaklı Transituar Hs.	256,0	185,6

Kaynak: KKTCMB

Özkaynaklar

Özkaynaklar kalemini oluşturan alt kalemlerden ihtiyatlar ve karşılıklar hesaplarında, 2013 yılsonunda önceki yıla göre sırasıyla yüzde 14,59 ve yüzde 16,78 oranlarındaki artışlar sonucunda, özkaynaklar toplamı 291,1 milyon TL'ye ulaşmıştır. Yaşanan bu değişimlerin ardından 2013 yılsonu itibarıyla ihtiyatlar, karşılıklar ve kâr kalemleri sırasıyla 116,2 milyon TL, 93,8 milyon TL ve 61,1 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

41/2001 sayılı KKTCMB Yasası'nın 8. maddesinde belirtildiği üzere, Banka'nın 20 milyon TL ödenmiş sermayesi bulunmaktadır.

Tablo 4.10

Bin TL	2012	2013
Özkaynaklar	260.911,5	291.100,6
Sermaye	20.000,0	20.000,0
İhtiyatlar	101.395,3	116.191,7
Karşılıklar	80.330,5	93.808,6
Kâr	59.185,7	61.100,3

Kaynak: KKTCMB

4.2. Kâr-Zarar Tablosu

2013 yılında Merkez Bankası'nın kârı önceki yıla göre yüzde 3,23 oranında artmış ve 61,1 milyon TL olmuştur. 2013 yılında bir önceki yıla göre toplam gelirler kalemindeki yüzde 4,83, toplam giderler kaleminde ise yüzde 6,13 oranında artışlar gerçekleşmiştir.

Gelirler kalemi altında 2013 yılında yüzde 82,83 paya sahip olan alınan faizler kalemi, önceki yıla göre yüzde 5,96 azalış göstermiş ve 114,8 milyon TL olmuştur. Aynı dönem içinde kambiyo kârları 11,9 milyon TL, Türk Lirası işlemleri kârları 1,8 milyon TL artmıştır. Bu değişimler çerçevesinde kambiyo kârları ve Türk Lirası işlem kârları toplamı sırasıyla 13 milyon ve 10,8 milyon TL olmuştur.

2012 yılında 73,1 milyon TL olan toplam giderler, 2013 yılında 4,4 milyon TL artış göstermiş ve 77,5 milyon TL'ye ulaşmıştır. Gider kalemleri içinde en yüksek paya sahip olan verilen faizler toplamı, 2013 yılsonu itibarıyla önceki yıla göre yüzde 8,6 artarak 53,5 milyon TL olmuştur. Giderler içinde 2013 yılında yüzde 12,89 ile ikinci en yüksek paya sahip kasadaki TL ve efektif sigorta primleri kalemi, önceki yıla göre aynı seviyede kalmıştır. Personel giderleri önceki yıla göre yüzde 7,26 artış göstermiş ve 8,6 milyon TL olmuştur. Banknot ve efektif sigorta primleri ise önceki yıla göre yüzde 18,51 artarak 3,5 milyon TL'ye yükselmiştir.

Tablo 4.11

Gelirler	Bin TL		Yüzde Pay		Yüzde Değişim
	2012	2013	2012	2013	
Kambiyo Kârları	1.086,7	12.985,2	0,83	9,37	1.094,92
Türk Lirası İşlemleri Kârları	9.050,5	10.816,6	6,84	7,80	19,51
Alınan Faizler	122.115,0	114.841,5	92,33	82,83	-5,96
Çeşitli Kârlar	6,5	6,7	0,00	0,00	3,08
Toplam	132.258,7	138.650,0	100,00	100,00	4,83
Giderler	Bin TL		Yüzde Pay		Yüzde Değişim
	2012	2013	2012	2013	
Personel Giderleri	8.060,0	8.645,1	11,03	11,15	7,26
İdari Giderler	699,5	633,4	0,96	0,82	-9,45
Banknot ve Efektif Sigorta Primleri	2.934,8	3.478,1	4,02	4,48	18,51
Kasadaki TL ve Efektif Sigorta Primleri	10.000,0	10.000,0	13,68	12,89	0,00
Verilen Faizler	49.298,5	53.537,7	67,46	69,04	8,60
Kambiyo Zararları	1.498,8	360,6	2,05	0,46	-75,94
Şüpheli Alacaklar Karşılığı	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00
Amortismanlar	235,4	444,9	0,33	0,57	89,00
Sair Giderler ve Zararlar	346,0	449,9	0,47	0,58	30,03
Toplam	73.073,0	77.549,7	100,00	100,00	6,13
Kâr	59.185,7	61.100,3			3,23
Genel Toplam	132.258,7	138.650,0			4,83

Kaynak: KKTCMB

4.3. Kâr Dağılımı - 2013

41/2001 sayılı KKTCMB Yasası'nın 44. maddesi ile kârın kullanımı düzenlenmiştir. Söz konusu madde gereğince 2013 yılı kârı

olan 61,1 milyon TL aşağıdaki şekilde dağıtılmıştır.

Tablo 4.12

	Kârdan Ayrılan Miktar	Yüzde Pay
İhtiyatlara	15.275.064,50	25,00
Hazine Kısa Vadeli Avans Hesabına	2.477.287,81	4,05
Cypruvex İşletmeleri Ltd. Hesabına	12.284.839,02	20,11
Hazineye Aktarılan	31.063.066,67	50,84
2013 Kârı	61.100.258,00	

Kaynak: KKTCMB

BÖLÜM V

DÜZENLEMELER

Bankamızca 2013 yılı içerisinde yapılan düzenlemeler aşağıda sunulmuştur.

Yasal ve İdari Düzenlemeler

41/2001 sayılı KKTCMB Yasası'nın 23 (1) maddesine istinaden KKTCMB Yönetim Kurulu'nun 7 Şubat 2013 tarih ve 841 no'lu kararı ile onaylanan Bankaların Bulunduracakları Genel Disponibilitiye İlişkin Tebliği, 26 Şubat 2013 tarih ve 32 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olup, yürürlük tarihi 01 Mart 2013'dür.

KKTCMB nezdindeki özel ve tüzel kişiler ile bankaların faize tabi Türk Parası ve yabancı para mevduat hesaplarına uygulanan faiz oranları, KKTCMB Yönetim Kurulu'nun 9 Mayıs 2013 tarih ve 847 no'lu kararı ile değiştirilmiştir. Söz konusu karar, 16 Mayıs 2013 tarih ve 85 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış ve 01 Haziran 2013 tarihinden itibaren yürürlüğe konulmuştur.

KKTCMB nezdindeki Türk Parası ve yabancı para yasal karşılık hesaplarına uygulanan faiz oranları, KKTCMB Yönetim Kurulu'nun 9 Mayıs 2013 tarih ve 849 no'lu kararı ile değiştirilmiştir. Söz konusu karar, 16 Mayıs 2013 tarih ve 85 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış ve 01 Haziran 2013 tarihinden itibaren uygulanmasına karar verilmiştir.

41/2001 sayılı KKTCMB Yasası'nın 11 (1) maddesi uyarınca, 31 (1), (A), (B) ve (C) maddelerinde öngörülen sürelerle uygun olarak, kredi türlerine göre Türk Parası ve yabancı para reeskont ve avans işlemlerinde uygulanan yıllık faiz oranları, KKTCMB Yönetim Kurulu'nun 9 Mayıs 2013 tarih ve 848 no'lu kararı ile değiştirilmiştir. Söz konusu karar, 16 Mayıs 2013 tarih ve 85 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış ve 01 Haziran 2013 tarihinden itibaren yürürlüğe konulmuştur.

KKTCMB nezdindeki özel ve tüzel kişiler ile bankaların faize tabi Türk Parası ve yabancı para mevduat hesaplarına uygulanan faiz oranları, KKTCMB Yönetim Kurulu'nun 22 Ağustos 2013 tarih ve 853 no'lu kararı ile değiştirilmiştir. Söz konusu karar, 29 Ağustos 2013 tarih ve 138 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış ve 01 Eylül 2013 tarihinden itibaren yürürlüğe konulmuştur.

41/2008 sayılı UBB Yasası'nın 23. maddesine istinaden KKTCMB Yönetim Kurulu'nun 21 Kasım 2013 tarih ve 862 no'lu kararı ile onaylanan UBB Tebliği, 05 Aralık 2013 tarih ve 196 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olup, yürürlük tarihi 05 Aralık 2013'dür.

BÖLÜM VI

TABLolar

KKTC Merkez Bankası Bilançosu - 2012 (TL)					
Aktif	TP	YP	TP Toplam	YP Toplam	Genel Toplam
I- Döner Değerler					2.454.557.333,98
Kasa			2.110.829,49	39.713.341,17	
Altın			0,00	2.506.876,17	
Menkul Değerler Cüzdanı			42.586.400,00	0,00	
Bankalar Nezdindeki Mevduat			1.224.645.576,55	1.016.589.137,66	
Hariçteki Muhabirler			0,00	126.405.172,94	
II- Duran Değerler					1.503.826,19
Gayri Menkuller			438.088,82	0,00	
Demirbaşlar			1.065.737,37	0,00	
III- Krediler					91.651.874,48
A- Kamu Sektörü			91.206.224,48	0,00	
a- Hazine Kısa Vadeli Avans	66.805.323,53				
b- Hazine Kefaletine Haiz Bono Üzerinden Avans	24.400.900,95				
B- Bankacılık Sektörü			0,00	445.650,00	
a- Ticari					
b- Sanayi		445.650,00			
c- Eğitim					
IV- BPP İşlemler Alacağı			6.000.000,00	20.176.620,00	26.176.620,00
V- Muvakkat Alacaklar			68.019,03	0,00	68.019,03
VI- Diğer Aktifler					13.083.044,43
A- Borçlu Transitar Hesabı			13.083.044,43	0,00	
B- Takipteki Alacaklar	12.511.964,14		0,00	0,00	
Takipteki Alacaklar Karşılığı (-)	12.511.964,14				
Toplam			1.381.203.920,17	1.205.836.797,94	2.587.040.718,11

Kaynak: KKTCMB

KKTC Merkez Bankası Bilançosu - 2012 (TL)					
Pasif	TP	YP	TP Toplam	YP Toplam	Genel Toplam
I - Özkaynaklar					201.725.833,22
Sermaye			20.000.000,00		
İhtiyatlar			101.395.293,89		
Karşılıklar			80.330.539,33		
II - Yabancı Kaynaklar					2.325.873.188,06
A- Kamu Sektörü Mevduatı			29.068.031,55	12.594.336,32	
a- Hazine Mevduatı	5.258.343,84	10.117.498,76			
b- Genel Bütçeli İdareler Mev.	23.809.687,71	2.476.837,56			
B- Bankacılık Sektörü Mevduatı			1.002.343.207,45	1.012.849.316,60	
a- Bankalar Mevduatı	569.036.541,45	705.950.850,95			
b- Bloke Paralar	6.200.000,00	34.004.626,00			
C- Yasal Karşılıklar	427.106.666,00	272.893.839,65			
D- Muhtelif Mevduat			603.899,54	361.688,34	
a- Kuruluş ve Şahıs Mevduatı	603.151,04	361.688,34			
b- Diğer Mevduat	748,50	0,00			
E- Fonlar			142.786.718,06	125.265.990,20	
a- Merkez Bankası Fon.	199.830,52	0,00			
b- Hazineye Ait Fonlar	776.633,15	89.402,62			
c- Diğer Fonlar	141.810.254,39	125.176.587,58			
III - Diğer Pasifler					256.018,51
Alacaklı Transitar Hesabı			241.153,12	14.865,39	
IV - Kâr			59.185.678,32		59.185.678,32
Toplam			1.435.954.521,26	1.151.086.196,85	2.587.040.718,11

Kaynak: KKTCMB

KKTC Merkez Bankası Bilançosu - 2013 (TL)					
Aktif	TP	YP	TP Toplam	YP Toplam	Genel Toplam
I- Döner Değerler					3.213.649.639,02
Kasa			1.339.215,90	60.931.211,14	
Altın			0,00	2.146.361,67	
Menkul Değerler Cüzdanı			144.545.168,44	0,00	
Bankalar Nezdindeki Mevduat			1.403.280.967,03	1.522.482.953,47	
Hariçteki Muhabirler			0,00	78.923.761,37	
II- Duran Değerler					1.347.057,89
Gayri Menkuller			421.886,22	0,00	
Demirbaşlar			925.171,67	0,00	
III- Krediler					78.854.103,90
A- Kamu Sektörü			78.854.103,90	0,00	
a- Hazine Kısa Vadeli Avans	66.805.323,53				
b- Hazine Kefaletine Haiz Bono Üzerinden Avans	12.048.780,37				
B- Bankacılık Sektörü			0,00	0,00	
a- Ticari					
b- Sanayi					
c- Eğitim					
IV- BPP İşlemler Alacağı			18.500.000,00	22.759.730,00	41.259.730,00
V- Muvakkat Alacaklar			71.239,59	0,00	71.239,59
VI- Diğer Aktifler					20.392.886,17
A- Borçlu Transituar Hesabı			20.392.886,17	0,00	
B- Takipteki Alacaklar	12.511.964,14		0,00	0,00	
Takipteki Alacaklar Karşılığı(-)	12.511.964,14				
Toplam			1.668.330.638,92	1.687.244.017,65	3.355.574.656,57

Kaynak: KKTCMB

KKTC Merkez Bankası Bilançosu - 2013 (TL)					
Pasif	TP	YP	TP Toplam	YP Toplam	Genel Toplam
I - Özkaynaklar					230.000.321,21
Sermaye			20.000.000,00		
İhtiyatlar			116.191.713,47		
Karşılıklar			93.808.607,74		
II - Yabancı Kaynaklar					3.064.288.469,38
A- Kamu Sektörü Mevduatı			18.846.397,88	20.578.975,29	
a- Hazine Mevduatı	14.434.403,93	7.049.053,96			
b- Genel Bütçeli İdareler Mev.	4.411.993,95	13.529.921,33			
B- Bankacılık Sektörü Mevduatı			1.223.726.521,57	1.424.956.974,35	
a- Bankalar Mevduatı	735.826.293,57	1.013.142.338,19			
b- Bloke Paralar	0,00	28.951.493,00			
C- Yasal Karşılıklar	487.900.228,00	382.863.143,16			
D- Muhtelif Mevduat			609.831,44	295.962,31	
a- Kuruluş ve Şahıs Mevduatı	609.055,18	295.962,31			
b- Diğer Mevduat	776,26	0,00			
E- Fonlar			195.293.514,77	179.980.291,77	
a- Merkez Bankası Fon.	243.024,88	0,00			
b- Hazineye Ait Fonlar	291.630,39	108.393,00			
c- Diğer Fonlar	194.758.859,50	179.871.898,77			
III - Diğer Pasifler					185.607,98
Alacaklı Transitar Hesabı			159.715,73	25.892,25	
IV - Kâr			61.100.258,00		61.100.258,00
Toplam			1.729.736.560,60	1.625.838.095,97	3.355.574.656,57

Kaynak: KKTCMB

KKTC Merkez Bankası Seçilmiş Aktif Kalemleri (TL)

Tarih	Likit Varlıklar	Krediler	Diğer Aktifler	Aktif Toplamı
31 Ara. 2006	968.876.694	173.500.874	57.087.426	1.199.464.994
31 Ara. 2007	1.194.497.005	153.648.989	57.056.280	1.405.202.274
31 Ara. 2008	1.494.724.842	106.808.365	157.415.311	1.758.948.518
31 Ara. 2009	1.708.379.938	116.187.312	110.440.922	1.935.008.172
31 Mar. 2010	1.678.255.719	119.699.130	21.628.653	1.819.583.502
30 Haz. 2010	1.635.952.971	112.288.248	15.497.731	1.763.738.950
30 Eyl. 2010	1.641.664.513	115.422.553	14.440.147	1.771.527.213
31 Ara. 2010	1.719.425.324	123.724.734	31.091.462	1.874.241.520
31 Mar. 2011	1.748.892.393	126.314.616	1.578.560	1.876.785.569
30 Haz. 2011	1.713.776.587	128.556.362	1.762.373	1.844.095.322
30 Eyl. 2011	1.907.242.898	130.795.555	1.720.340	2.039.758.793
31 Ara. 2011	2.048.219.876	105.307.355	34.359.045	2.187.886.276
31 Mar. 2012	1.910.176.349	107.106.497	1.559.683	2.018.842.529
30 Haz. 2012	1.922.297.719	133.825.379	1.645.791	2.057.768.889
30 Eyl. 2012	2.024.266.363	153.308.695	1.725.758	2.179.300.816
31 Ara. 2012	2.454.557.334	91.651.874	40.831.510	2.587.040.718
31 Mar. 2013	2.529.386.602	99.080.149	2.320.907	2.630.787.658
30 Haz. 2013	2.622.682.346	105.015.585	1.830.484	2.729.528.415
30 Eyl. 2013	2.976.247.311	138.934.360	1.799.949	3.116.981.620
31 Ara. 2013	3.213.649.639	78.854.103	63.070.914	3.355.574.656

Kaynak: KKTCMB

KKTC Merkez Bankası Seçilmiş Pasif Kalemleri (TL)					
Tarih	Özkaynaklar	Mevduatlar	Yasal Karşılıklar	Diğer Pasifler	Pasif Toplamı
31 Ara. 2006	109.682.971	632.201.357	450.940.773	6.639.893	1.199.464.994
31 Ara. 2007	129.850.517	817.805.707	450.369.687	7.176.363	1.405.202.274
31 Ara. 2008	150.171.626	1.029.898.521	518.657.847	60.220.524	1.758.948.518
31 Ara. 2009	134.499.707	1.084.554.996	515.449.402	200.504.067	1.935.008.172
31 Mar. 2010	148.558.566	1.011.371.138	526.186.316	133.467.482	1.819.583.502
30 Haz. 2010	187.681.870	919.331.463	539.155.765	117.569.852	1.763.738.950
30 Eyl. 2010	212.615.964	895.021.945	541.784.790	122.104.514	1.771.527.213
31 Ara. 2010	194.571.649	994.278.682	557.496.973	127.894.216	1.874.241.520
31 Mar. 2011	173.458.225	972.150.758	593.676.788	137.499.798	1.876.785.569
30 Haz. 2011	166.918.505	880.984.358	618.854.443	177.338.016	1.844.095.322
30 Eyl. 2011	239.855.500	974.059.560	652.645.993	173.197.740	2.039.758.793
31 Ara. 2011	234.385.757	1.104.172.084	656.680.143	192.648.292	2.187.886.276
31 Mar. 2012	189.239.560	939.798.281	662.028.513	227.776.175	2.018.842.529
30 Haz. 2012	190.100.113	930.807.533	671.272.129	265.589.114	2.057.768.889
30 Eyl. 2012	191.283.228	982.830.467	691.217.788	313.969.333	2.179.300.816
31 Ara. 2012	260.911.512	1.357.819.974	700.000.506	268.308.726	2.587.040.718
31 Mar. 2013	217.047.397	1.366.592.597	746.030.636	301.117.028	2.630.787.658
30 Haz. 2013	217.783.359	1.352.697.549	805.019.967	354.027.540	2.729.528.415
30 Eyl. 2013	218.683.984	1.656.402.661	824.714.720	417.180.255	3.116.981.620
31 Ara. 2013	291.100.579	1.818.251.290	870.763.371	375.459.416	3.355.574.656

Kaynak: KKTCMB

KKTC Merkez Bankası Likit Varlıkları (TL)							
Tarih	Nakit Değerler	Altın Deposu	Bankalar Nezdindeki Mevduat (TP)	Bankalar Nezdindeki Mevduat (YP)	Yurtdışı Bankalar	MDC	Toplam
31 Ara. 2006	59.646.815	753.894	77.824.092	393.344.892	65.816.671	373.733.570	971.119.934
31 Ara. 2007	62.272.561	818.402	147.415.535	407.177.942	74.294.292	502.518.273	1.194.497.005
31 Ara. 2008	45.235.398	1.102.232	197.242.226	584.543.453	36.015.660	630.585.873	1.494.724.842
31 Ara. 2009	28.331.222	1.382.809	798.978.378	632.935.117	20.899.913	225.852.500	1.708.379.939
31 Mar. 2010	35.746.477	1.382.809	816.091.494	661.463.000	11.451.199	152.120.740	1.678.255.719
30 Haz. 2010	32.604.567	1.382.809	876.887.621	667.933.901	12.187.983	44.956.090	1.635.952.971
30 Eyl. 2010	42.712.314	1.382.809	946.829.816	624.827.812	20.536.662	5.375.100	1.641.664.513
31 Ara. 2010	52.567.022	1.842.719	960.029.810	678.713.328	20.897.345	5.375.100	1.719.425.324
31 Mar. 2011	41.962.279	1.842.719	991.175.321	689.296.008	24.616.066	-	1.748.892.393
30 Haz. 2011	28.611.782	1.842.719	970.094.347	688.233.683	24.994.056	-	1.713.776.587
30 Eyl. 2011	64.835.489	1.842.719	1.044.627.429	771.463.393	24.473.868	-	1.907.242.898
31 Ara. 2011	52.452.796	2.510.610	1.104.161.634	802.876.430	62.943.406	23.275.000	2.048.219.876
31 Mar. 2012	51.628.782	2.510.610	931.735.115	845.174.892	46.371.650	32.755.300	1.910.176.349
30 Haz. 2012	32.888.691	2.510.610	897.704.643	915.582.330	27.756.201	45.855.244	1.922.297.719
30 Eyl. 2012	37.746.858	2.510.610	937.959.685	991.822.178	17.852.088	36.374.944	2.024.266.363
31 Ara. 2012	41.824.171	2.506.876	1.224.645.576	1.016.589.138	126.405.173	42.586.400	2.454.557.334
31 Mar. 2013	48.582.643	2.506.876	1.248.835.118	1.153.243.815	23.927.150	52.291.000	2.529.386.602
30 Haz. 2013	61.108.724	2.506.876	1.274.274.978	1.206.215.874	36.180.430	42.395.464	2.622.682.346
30 Eyl. 2013	84.679.996	2.506.876	1.305.366.294	1.442.210.004	22.232.573	119.251.568	2.976.247.311
31 Ara. 2013	62.270.427	2.146.362	1.403.280.967	1.522.482.954	78.923.761	144.545.168	3.213.649.639

Kaynak: KKTCMB

KKTC Merkez Bankası'nca Bankacılık Sektörüne Kullandırılan Krediler (TL)								
Tarih	Tarım	Ticari	Sanayi	İhracat	Küçük Esnaf	Turizm	Eğitim	Toplam
31 Ara. 2006			3.357.939				3.534.795	6.892.734
31 Ara. 2007			1.890.548				2.972.378	4.862.926
31 Ara. 2008			430.400				3.780.750	4.211.150
31 Ara. 2009		778.149	4.393.957				3.964.792	8.534.660
31 Mar. 2010			3.024.120				4.220.000	7.244.120
30 Haz. 2010		446.301	4.123.567				3.964.792	8.534.660
30 Eyl. 2010			2.485.038				3.690.421	6.175.459
31 Ara. 2010		1.139.470	1.730.873				3.970.466	6.840.809
31 Mar. 2011		607.245	1.305.250				3.883.051	5.795.546
30 Haz. 2011			2.871.605				4.129.096	7.000.701
30 Eyl. 2011		693.532	2.908.030				4.720.429	8.321.991
31 Ara. 2011			1.944.518					1.944.518
31 Mar. 2012		649.673	1.294.691				4.461.879	6.406.243
30 Haz. 2012		630.574	1.262.944				4.591.479	6.484.997
30 Eyl. 2012			1.629.494				4.581.056	6.210.550
31 Ara. 2012			453.024					453.024
31 Mar. 2013			464.117				2.369.863	2.883.980
30 Haz. 2013							2.546.937	2.546.937
30 Eyl. 2013							2.718.359	2.718.359
31 Ara. 2013								0,00

Not: Rakamlara faiz gelir reeskontları dahil edilmiştir.

Kaynak: KKTCMB

KKTC Merkez Bankası Nezdindeki Mevduat (TL)

Tarih	Kamu Mevduatı		Bankalar				Diğer		Toplam
			A - Serbest		B - Zorunlu Karşılıklar				
	TP	YP	TP	YP	TP	YP	TP	YP	
31 Ara 2006	6.306.130	58.836.345	271.132.222	289.649.744	208.696.624	242.244.131	5.582.742	694.175	1.083.142.113
31 Ara 2007	14.203.717	32.569.574	425.903.591	343.996.121	239.975.463	210.394.224	542.262	590.442	1.268.175.394
31 Ara.2008	26.884.020	116.441.846	563.399.378	322.013.947	300.839.064	217.818.783	512.521	646.809	1.548.556.368
31 Ara.2009	34.510.076	6.533.804	613.088.858	430.261.627	312.745.945	202.703.457	5.598.312	1.164.603	1.606.606.682
31 Mar.2010	16.472.825	9.533.869	527.840.556	451.805.563	320.942.960	205.243.356	4.462.363	1.255.962	1.537.557.454
30 Haz. 2010	19.988.523	9.737.065	447.434.785	439.488.488	325.324.703	213.831.062	1.929.970	752.632	1.458.487.228
30 Eyl. 2010	28.380.542	4.891.007	446.717.135	413.255.046	334.533.263	207.251.527	1.413.160	365.055	1.436.806.735
31 Ara.2010	39.262.620	5.426.546	490.577.798	457.890.552	340.851.345	216.645.628	616.120	505.045	1.551.775.654
31 Mar.2011	27.518.933	10.726.226	493.038.906	436.700.665	374.071.687	219.605.101	2.622.860	1.543.168	1.565.827.546
30 Haz. 2011	39.155.386	9.938.706	439.150.886	386.531.843	387.113.721	231.740.722	4.766.666	1.440.871	1.499.838.801
30 Eyl. 2011	58.693.790	11.223.063	413.007.975	489.658.420	403.547.033	249.098.960	353.745	1.122.567	1.626.705.553
31 Ara.2011	27.731.396	10.675.726	536.918.341	527.722.327	402.779.176	253.900.967	630.168	494.126	1.760.852.227
31 Mar.2012	31.379.984	20.450.950	346.170.321	540.025.452	411.506.192	250.522.321	422.942	1.348.632	1.601.826.794
30 Haz. 2012	30.289.431	7.340.149	316.499.424	555.341.233	417.689.731	253.582.398	444.930	20.892.366	1.602.079.662
30 Eyl. 2012	14.402.529	6.604.084	346.198.534	580.702.034	417.571.483	273.646.305	448.719	34.474.567	1.674.048.255
31 Ara. 2012	29.068.032	12.594.336	569.036.541	705.950.851	427.106.666	272.893.840	6.803.900	34.366.314	2.057.820.480
31 Mar.2013	48.816.728	11.822.337	613.253.255	654.092.851	453.851.811	292.178.825	6.076.543	32.530.883	2.112.623.233
30 Haz. 2013	55.172.326	12.858.690	491.417.120	772.260.838	486.606.486	318.413.481	396.500	20.592.075	2.157.717.516
30 Eyl. 2013	47.871.219	24.094.606	606.543.545	954.713.140	482.994.224	341.720.496	465.996	22.714.155	2.481.117.381
31 Ara. 2013	18.846.398	20.578.975	735.826.294	1.013.142.338	487.900.228	382.863.143	609.831	29.247.455	2.689.014.662

Kaynak: KKTMB

KKTC Merkez Bankası Döviz Kurları							
Yıllar	Aylar	USD		GBP		EURO	
		Alış	Satış	Alış	Satış	Alış	Satış
2008	12	1,5123	1,5196	2,1924	2,2039	2,1408	2,1511
2009	12	1,5057	1,5130	2,3892	2,4017	2,1603	2,1707
2010	12	1,5460	1,5535	2,3886	2,4011	2,0491	2,0590
2011	12	1,8889	1,8980	2,9170	2,9322	2,4438	2,4556
2012	12	1,7826	1,7912	2,8708	2,8858	2,3517	2,3630
2013	1	1,7588	1,7673	2,7716	2,7861	2,3805	2,3920
	2	1,8050	1,8082	2,7271	2,7413	2,3627	2,3669
	3	1,8087	1,8120	2,7441	2,7584	2,3189	2,3230
	4	1,7953	1,7985	2,7840	2,7985	2,3501	2,3543
	5	1,8661	1,8695	2,8234	2,8381	2,4208	2,4252
	6	1,9248	1,9282	2,9292	2,9445	2,5137	2,5183
	7	1,9241	1,9276	2,9427	2,9581	2,5539	2,5585
	8	2,0311	2,0348	3,1447	3,1611	2,6930	2,6978
	9	2,0342	2,0378	3,2665	3,2835	2,7484	2,7533
	10	1,9888	1,9923	3,1890	3,2056	2,7361	2,7410
	11	2,0174	2,0211	3,2898	3,3070	2,7454	2,7504
	12	2,1343	2,1381	3,5114	3,5297	2,9365	2,9418

Kaynak: KKTCMB

Çapraz Kurlar			
Yabancı Para / ABD Doları			
Yıllar	Aylar	£	€
2008	12	1,4503	1,4156
2009	12	1,5874	1,4347
2010	12	1,5456	1,3254
2011	12	1,5449	1,2938
2012	12	1,6111	1,3192
2013	1	1,5765	1,3535
	2	1,5134	1,3090
	3	1,5198	1,2821
	4	1,5533	1,3090
	5	1,5156	1,2973
	6	1,5245	1,3060
	7	1,5320	1,3273
	8	1,5509	1,3258
	9	1,6085	1,3511
	10	1,6063	1,3758
	11	1,6335	1,3609
	12	1,6480	1,3759

Not: Ay sonu ve yılsonu çapraz kurlarıdır.

Kaynak: KKTCMB

KKTC Merkez Bankası'nca Türk Lirası ve Döviz Mevduatına Uygulanan Faiz Oranları								
Yürürlük Tarihi	Para Cinsi				Yönetim Kurulu Karar		Resmi Gazete	
	TL	\$	€	£				
	Vadesiz	Vadesiz	Vadesiz	Vadesiz	Tarihi	Sayısı	Tarihi	Sayısı
14.11.2008	16,25	0,25	1,75	2,25	13.11.2008	676	26.11.2008	207
28.11.2008	15,75	0,25	1,75	2,25	27.11.2008	679	16.12.2008	217
22.12.2008	14,50	0,05	1,25	1,00	19.12.2008	682	25.12.2008	223
19.01.2009	12,60	0,05	1,25	0,75	16.01.2009	691	23.01.2009	18
20.02.2009	11,25	0,05	1,25	0,50	20.02.2009	698	04.03.2009	47
20.03.2009	10,25	0,05	1,25	0,50	20.03.2009	708	27.03.2009	58
17.04.2009	9,50	0,05	1,00	0,50	17.04.2009	712	27.04.2009	78
08.05.2009	9,50	0,05	0,75	0,50	08.05.2009	718	18.05.2009	85
15.05.2009	9,00	0,05	0,75	0,50	15.05.2009	720	28.05.2009	92
17.06.2009	8,50	0,05	0,75	0,50	17.06.2009	725	22.06.2009	107
17.07.2009	8,00	0,05	0,75	0,50	17.07.2009	729	03.08.2009	133
19.08.2009	7,50	0,05	0,75	0,50	19.08.2009	734	03.09.2009	152
18.09.2009	7,00	0,05	0,75	0,50	18.09.2009	738	06.10.2009	170
16.10.2009	6,50	0,05	0,75	0,50	16.10.2009	741	22.10.2009	182
07.12.2009	6,25	0,05	0,75	0,50	04.12.2009	749	15.12.2009	211
17.09.2010	6,00	0,05	0,75	0,50	17.09.2010	786	29.09.2010	167
15.10.2010	5,50	0,05	0,75	0,50	15.10.2010	788	25.10.2010	183
27.12.2010	5,00	0,05	0,75	0,50	24.12.2010	796	31.12.2010	220
01.01.2013	4,00	0,05	0,75	0,50	20.12.2012	835	21.12.2012	212
01.06.2013	3,50	0,05	0,75	0,50	09.05.2013	847	16.05.2013	85
01.09.2013	4,00	0,05	0,75	0,50	22.08.2013	853	29.08.2013	138
03.02.2014	5,00	0,25	0,75	0,50	30.01.2014	872	04.02.2014	26

Not: Vadesiz Türk Lirası ve döviz mevduatına uygulanan faiz oranları, vadeli mevduat için de geçerlidir.

Kaynak: KKTCCMB

KKTC Merkez Bankası'nca Türk Lirası ve Döviz Mevduatı Yasal Karşılıklarına Uygulanan Faiz Oranları								
Yürürlük Tarihi	Para Cinsi				Yönetim Kurulu Karar		Resmi Gazete	
	TP	\$	€	£	Tarihi	Sayısı	Tarihi	Sayısı
05.02.2008	10,50	1,00	1,00	2,00	05.02.2008	636	19.02.2008	32
29.02.2008	10,25	1,00	1,00	2,00	29.02.2008	638	13.03.2008	50
25.03.2008	10,25	0,50	1,00	2,00	25.03.2008	647	03.04.2008	59
22.05.2008	10,75	0,50	1,00	2,00	22.05.2008	653	16.06.2008	113
30.07.2008	11,00	0,50	1,00	2,00	30.07.2008	665	15.08.2008	153
17.10.2008	11,00	0,25	1,00	1,75	16.10.2008	674	22.10.2008	187
14.11.2008	11,00	0,10	1,00	1,25	13.11.2008	675	26.11.2008	207
28.11.2008	10,75	0,10	1,00	1,25	27.11.2008	680	16.12.2008	217
22.12.2008	9,75	0,00	0,75	0,50	19.12.2008	683	25.12.2008	223
19.01.2009	8,00	0,00	0,75	0,25	16.01.2009	692	23.01.2009	18
20.02.2009	6,50	0,00	0,75	0,25	20.02.2009	699	04.03.2009	47
08.05.2009	6,50	0,00	0,50	0,25	08.05.2009	719	18.05.2009	85
17.07.2009	6,00	0,00	0,50	0,25	17.07.2009	730	03.08.2009	133
19.08.2009	5,50	0,00	0,50	0,25	19.08.2009	735	15.09.2009	157
16.10.2009	5,25	0,00	0,50	0,25	16.10.2009	742	22.10.2009	182
07.12.2009	5,00	0,00	0,50	0,25	04.12.2009	750	15.12.2009	211
01.01.2013	4,00	0,00	0,50	0,25	20.12.2012	836	21.12.2012	212
01.06.2013	3,50	0,00	0,50	0,25	09.05.2013	849	16.05.2013	85

Kaynak: KKTCMB

Reeskont Faiz Oranları																	
Para Cinsi																	
Yürürlük Tarihi	TL					\$				€				£			
	Tic.	San. Tur. Tar. Eğt.	İhr.	Esn.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs
06.02.04	55	42	40	35	35	10	6	6	8	10	6	6	8	11	7	7	9
10.12.04	42	32	30	28	28	10	6	6	8	10	6	6	8	11	7	7	9
04.02.05	35	30	28	26	26	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
01.04.05	33	28	26	24	24	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
03.06.05	30	26	24	22	22	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
01.11.05	26	24	22	20	20	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
01.06.06	26	24	22	20	20	12	8	8	8	10	6	6	6	11	7	7	7
03.07.06	33	28	26	24	24	12	8	8	8	10	6	6	6	11	7	7	7
21.09.07	30	26	24	22	22	12	8	8	8	10	6	6	6	11	7	7	7
26.10.07	30	26	24	22	22	10,5	6,5	6,5	6,5	10	6	6	6	11	7	7	7
29.02.08	28	24	22	20	20	9	6	6	6	9	6	6	6	11	7	7	7
25.03.08	28	24	22	20	20	9	6	6	6	9	6	6	6	11	7	7	7
29.12.08	22	19	19	18	19	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
02.03.09	20	17	17	16	16	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
25.06.09	17	15	15	14	14	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
27.12.10	14	12	12	11	11	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
01.01.13	11	8	8	8	8	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
01.06.13	11	7	7	7	7	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

Kısaltmalar: Tic.: Ticari, San.: Sanayi, Tur.: Turizm, Tar.: Tarım, Eğt.: Eğitim, İhr.: İhracat, Esn.: Esnaf, Döv. Muk. Avs.: Döviz Mukabili Avans.
Kaynak: KKTCMB

Genel Disponibilite Oranları (%)

Bankaların bulundurmamak zorunda oldukları disponibl değerlerin taahhütlerine en düşük oranı	10
Bankalar, yurt dışı bankalarda bulundurdıkları paralar ve yurt dışından satın aldıkları menkul kıymetlerin toplam miktarı;	
1. Özkaynaklarının <u>bir</u> katını aşması halinde	12
2. Özkaynaklarının <u>iki</u> katını aşması halinde	14
3. Özkaynaklarının <u>üç</u> katını aşması halinde	16
4. Özkaynaklarının <u>dört</u> katını aşması halinde	18
5. Özkaynaklarının <u>beş</u> katını aşması halinde	20

Not: Genel Disponibilite Oranları, KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu'nun 07 Şubat 2013 tarih ve 841 sayılı kararı olup, 26 Şubat 2013 tarih ve 32 no'lu Resmi Gazete'de yayımlanmış, 1 Mart 2013 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Kaynak: KKTCMB

Yasal Karşılık Oranları

Yürürlüğe Giriş Tarihi	Açıklama	TP	YP
31.07.2012	Üç aya kadar vadeli mevduatlarda (üç ay dahil)	8	
	Üç aydan uzun altı aya kadar vadeli mevduatlarda (altı ay dahil)	7	
	Altı aydan uzun bir yıla kadar vadeli mevduatlarda (bir yıl dahil)	6	
	Bir yıldan uzun vadeli mevduatlarda	5	
	Mevduat hariç Türk Parası diğer yükümlülüklerde	8	
	Yabancı Para yükümlülüklerde		8
	Kıymetli Maden yükümlülüklerde	0	0
28.02.2014	Üç aya kadar vadeli mevduatlarda (üç ay dahil)	8	8
	Üç aydan uzun altı aya kadar vadeli mevduatlarda (altı ay dahil)	7	7
	Altı aydan uzun bir yıla kadar vadeli mevduatlarda (bir yıl dahil)	6	6
	Bir yıldan uzun vadeli mevduatlarda	5	5
	Mevduat hariç diğer yükümlülüklerde	8	8
	Kıymetli Maden yükümlülüklerde	0	0

Kaynak: KKTCMB

Karşılıksız Çekler			
Yıllar	Aylar	Çek Kullanmaktan Men Edilenler (Şahıs adedi)	
		Aylık Toplam	Kümülatif Toplam
2009			3.636
2010			3.329
2011			3.244
2012			3.842
2013	1	305	305
	2	352	657
	3	320	977
	4	253	1.230
	5	277	1.507
	6	238	1.745
	7	131	1.876
	8	162	2.038
	9	240	2.278
	10	171	2.449
	11	229	2.678
	12	232	2.910

Kaynak: KKTCMB

Para Arzı (Milyon TL)							
Yıl	Devre	M1	Yüzde Değişim	M2	Yüzde Değişim	M3	Yüzde Değişim
2005		695,9	12,53	3.382,8	12,10	3.848,9	13,78
2006		828,6	19,07	4.367,4	29,11	4.907,8	27,51
2007		859,5	3,73	4.620,4	5,79	5.138,7	4,70
2008		898,4	4,53	5.294,0	14,58	5.901,7	14,85
2009		1.152,2	6,29	6.193,4	3,38	6.842,3	2,89
2010	I	1.165,6	1,16	6.236,1	0,69	6.893,2	0,74
	II	1.149,9	-1,35	6.427,0	3,06	6.974,7	1,18
	III	1.182,6	2,84	6.408,1	-0,29	7.020,5	0,66
	IV	1.174,0	-0,73	6.592,6	2,88	7.292,8	3,88
2011	I	1.303,1	11,00	7.015,4	6,41	7.636,9	4,72
	II	1.401,1	7,52	7.362,1	4,94	7.943,0	4,01
	III	1.418,0	1,21	7.778,5	5,66	8.378,2	5,48
	IV	1.560,7	10,06	8.021,7	3,13	8.623,7	2,93
2012	I	1.445,9	-7,35	7.967,1	-0,68	8.587,4	-0,42
	II	1.490,4	3,07	8.133,7	2,09	8.769,5	2,12
	III	1.535,6	3,03	8.402,6	3,31	9.024,4	2,91
	IV	1.661,2	8,18	8.765,9	4,32	9.585,4	6,22
2013	I	1.690,9	1,79	8.958,1	2,19	9.608,8	0,25
	II	1.767,3	4,52	9.507,6	6,13	10.177,6	5,92
	III	1.853,2	4,86	9.994,6	5,12	10.787,2	5,99
	IV	1.963,4	5,95	10.562,0	5,68	11.345,1	5,17

Kaynak: KKTOMB

